

FARSTA STADSDELSNÄMND

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR I.I-679/2012
SID 1 (64)

Handläggare: Kristina Svärling
Telefon: 08-508 180 80

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2012-12-18

2012-12-14

Verksamhetsplan och budget 2013

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan och budget för 2013.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om ytterstadsmedel för projekt om 3,9 mnkr enligt Bilaga 7 och 8.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om ytterstadsmedel för feriearbeten till ungdomar om 2,5 mnkr enligt bilaga 9.
5. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 125,4 mnkr.
6. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till resultatenheter inom förskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning.

Steinunn Å Håkansson

Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Agressorrapport VP 2013
2. Blanketter SLK VP 2013
3. Priser VP 2013
4. Internkontrollplan VP 2013
5. Risk- och väsentlighetsanalys Indikatorer VP 2013
6. Risk- och väsentlighetsanalys Väsentliga processer VP 2013
7. Ansökan om ytterstadsmedel Söderortsvisionen VP 2013
8. Lokala utvecklingsprojekt i Farsta 2013
9. Ansökan ytterstadsmedel feriearbeten VP 2013
10. Jämställdhets- och mångfaldsplan Farsta VP 2013
11. Aktivitetsplan VP 2013
12. Delaktighet för personer med funktionsnedsättning VP 2013
13. Miljöhandlingsplan VP 2013

Telefon 08-508 18 000

E-post: farsta@stockholm.se

Besöksadress: Storforsplan 36, Farsta centrum

Postadress: Box 113, 123 22 Farsta

www.stockholm.se/farsta

Inledning

Inledning

Enligt Vision 2030 ska stadens verksamhet bidra till att Stockholm blir mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm. Genom långsiktiga ambitioner och intressen utvecklas Stockholm till en storstad i världsklass. Kommunfullmäktige har i budgeten för 2013 fastställt tre övergripande inriktningsmål.

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Respektive inriktningsmål har av kommunfullmäktige brutits ned till ett antal mål för verksamhetsområdena. Vidare har kommunfullmäktige angett specifika aktiviteter och indikatorer som ska genomföras och följas upp.

Stadsdelsnämnden har utifrån detta i sin verksamhetsplan angett nämndmål samt årsmål för de indikatorer som nämnden planerar för. Nämnden har till vissa nämndmål angett egna indikatorer och aktiviteter.

Den strategiska inriktning som anges i Vision 2030 har varit en viktig utgångspunkt för stadsdelsnämndens prioriteringar. Enligt stadens anvisningar ska i verksamhetsplanens inledning finnas en kort sammanfattning av planerad verksamhet för året. Under respektive kommunfullmäktiges inriktningsmål ska en sammanfattning finnas av hur nämnden bidrar till att målet uppfylls utifrån ett treårsperspektiv. Under respektive kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiseras arbetet under året utifrån nämndens viktigaste prioriteringar.

Stadsdelsområdet

Farsta stadsdelsförvaltning består av stadsdelarna Fagersjö, Farsta, Farsta strand, Gubbängen, Hökarängen, Larsboda, Sköndal, Svedmyra och Tallkrogen. I stadsdelsområdet bor ca 52 000 personer.

Antal	2001	2011	Prognos 2016
0 år	481	699	699
1-5 år	2 238	3 487	3 665
6-15 år	5 136	5 023	6 244
16-19	1 710	2 419	2 450
20-24	2 471	3 399	3 345
25-64	23 740	28 121	30 467
65-79	6 773	5 436	5 989
80-89	2 682	2 690	2 356
90-	366	713	735
Män	21 787	25 316	27 303
Kvinnor	23 810	26 671	28 443
Samtliga	45 597	51 987	55 749

31 dec respektive år (Sweco Eurofutures)

Andelen invånare i Farsta över 65 år har minskat från 17,3 % föregående år till 16,1 %, samtidigt som det totalt i staden har ökat från 14,2 % till 15,2 %.

Andelen förvärvsarbetande i åldern 20-64 år är 75,0 % att jämföra med stadens snitt på 76,4%. Andelen invånare med utländsk bakgrund (utrikes födda och inrikes födda med två utrikesfödda föräldrar) är i Farsta 30,5 %, vilket är strax över stadens genomsnitt. Förhållandena varierar stort inom stadsdelsområdet.

	Folkmängd	Utländsk bakgrund	Inkomst (20-64 år)	Arbetslöshet	Ekonomiskt bistånd	Ohälsotal
Fagersjö	2 846	50,3%	237 000	5,5%	8,1%	21,2
Farsta	12 673	38,0%	253 800	5,2%	6,5%	26,6
Farsta Strand	5 296	37,5%	256 100	5,0%	5,3%	29,3
Gubbängen	5375	22,5%	274 600	3,4%	2,5%	18,4
Hökarängen	8916	34,8%	229 600	5,1%	6,1%	32
Larsboda	2 115	26,4%	299 100	2,9%	1,5%	16,5
Sköndal	7 585	17,6%	314 700	2,4%	1,2%	17,1
Svedmyra	2 934	23,6%	290 100	3,7%	4,3%	27,4
Tallkrogen	4 112	16,4%	326 800	2,7%	1,7%	20
Farsta totalt	51 987	30,5%	269 500	4,2%	4,8%	24,6
Stockholm	864 324	29,8%	327 100	3,3%	3,6%	19,2

31 dec respektive år (Sweco Eurofutures)

Andelen försörjningsstödstagare i Farsta och liksom totalt i Stockholm har sjunkit från förra året. I Farsta från 5,1 % till 4,8 % och i staden totalt från 3,9 % till 3,8 %. Närmare 50 % av Farstas försörjningsstödstagare har en komplex och djupgående problematik som medför att de inte står till arbetsmarknadens förfogande. Många av dessa har mycket långvariga missbruks- och/eller psykiska problem.

Telefon 08-508 18 000

E-post: farsta@stockholm.se

Besöksadress: Storforsplan 36, Farsta centrum

Postadress: Box 113, 123 22 Farsta

www.stockholm.se/farsta

Anmälningarna till barn och ungdoms utredningsenhet har stadigt ökat. 2003 gjordes 294 anmälningar, 2011 gjordes 782 anmälningar, för att under första halvåret 2012 vara uppe i 1070 stycken.

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utifrån Söderortsvisionen och tyngdpunkt Farsta ska Farsta stadsdelsområdes status och attraktionskraft utvecklas. Målet är bland annat att näringslivsklimatet förbättras och att andelen företagsetableringar samt antalet arbetsplatser ökar.

Antalet sökande av försörjningsstöd har minskat något. Med tanke på antalet nya varsel finns det dock anledning till oro att arbetslösheten och därmed antalet sökande, kan komma att öka under 2013. Samarbete med Jobbtorget och Arbetsförmedlingen måste ha fortsatt hög prioritet.

För att ytterligare öka kompetensen kring barnperspektivet och sökanden med missbruk eller psykiatrisk problematik försätter de nya rutinerna för effektiv handläggning, god utredningsmetodik och dokumentation att genomföras.

Förvaltningens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. En hållbar livsmiljö i stadsdelsområdet uppnås genom ett effektivt nyttjande av energi och resurser. I förvaltningens verksamhet rör det främst elförbrukning i lokaler och bilarnas bränsleförbrukning. Under året ska verksamheter som serverar måltider om möjligt införa biologisk hantering av matavfall om det kan göras utan större ombyggnader. Även andel ekologiska livsmedel ska öka.

Farsta har en hälsoprofil. I samverkan med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och lokala idrottsföreningar utökas möjligheterna för de boende till rörelse och motion. Under året kommer bland annat möjligheterna till att utöka Hästhagens bollplan till en ny arena för hälsa och idrott samt som ett äventyrsområde att undersökas.

För att driva, samverka och följa upp kulturfrågor har förvaltningen 35 kulturombud.

Förvaltningen fortsätter arbetet med stadens Risk och säkerhetsarbete.

Lokala brottsförebyggande rådet, BRÅ, kommer under året utforma en aktivitetsplan för det brottsförebyggande arbetet. Målet är att skapa en heltäckande organisation och effektiv metodik för de lokala brottsförebyggande insatserna. Trygghetsmöte genomförs i centrala Farsta. boende, polisen, fastighetsägare, Farsta centrumkyrkan, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret med flera bjuds in och identifierar områden som upplevs otrygga och föreslår en åtgärdsplan.

I början av 2013 kommer stadens parkdatasystem att förnyas. Det nya systemet kommer att kunna göras tillgängligt för stadens driftentreprenörer vilket väsentligt ökar entreprenörernas möjlighet att planera och följa upp den dagliga driften. Bättre planering och uppföljning kommer förbättra grönyteskötseln i stadsdelsområdet.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Förvaltningens roll som beställare är under ständig utveckling, metoder och arbetssätt för uppföljning fortsätter därför att vidareutvecklas.

Farstas förskolor ska hålla hög kvalitet och föräldrar och barn ska känna trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar förutsättningar för att hem och förskola tillsammans kan bidra till barnens utveckling och lärande. Inom verksamhetsområdet fortsätter arbetet med språk och kommunikation, naturvetenskap, samt hälsa och rörelse. Under året kommer även alla förskolor se över sina likabehandlingsplaner och ett övergripande introduktionsprogram för nyanställda förskollärare ska tas fram.

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att ha ett anständigt liv och förvaltningen fortsätter att förbättra tillgängligheten. Utifrån stadens program för ökad tillgänglighet och delaktighet har förvaltningen tagit fram nya aktiviteter för 2013. Arbetet har skett i dialog med det lokala rådet för funktionshinderfrågor. Samtliga enheter och verksamheter inom förvaltningen har ansvar för att vara aktiva när det gäller tillgänglighetsfrågorna.

Förvaltningen fortsätter att vidareutveckla sitt arbete med stadens integrerade ledningssystem, att styra med resultat. Metod och kompetensutveckling är viktiga verktyg i det arbetet.

Ny organisation för medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR träder i kraft 2013-01-01.

Antalet personer med missbruksproblematik i stadsdelsområdet är jämförelsevis stort. Många är äldre och har behov av mer omfattande stöd från samhället samtidigt som förvaltningen även prioriterar behandlingsinsatser till unga missbrukare. För att åstadkomma mer varaktiga boendelösningar för hemlösa erbjuds individuellt utformat stöd och hjälpinsatser. Många som varit långvarigt hemlösa och haft ett långvarigt missbruk har svårigheter med att omedelbart klara ett eget boende. För att undvika isolering och utanförskap erbjuds olika möjligheter vilket kan vara i förvaltningens egen regi i form av boendestöd, sysselsättning och skuldrådgivning men också inom frivilligverksamheten.

Personer som är utsatta för våld i nära relationer får stödinsatser efter situation och behov.

I arbetet med barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa prioriteras förebyggande arbete. Stöd och behandlingsarbete ges i första hand på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet. Stadsdelens interna lösningar ska alltid provas innan extern insats övervägs. Fältassistenter och kvalificerade kontaktpersoner prioriterar att skapa kontakt med yngre tonåringar som rör sig i ute i området. Nytt är att arbetsmodellen sociala insatsgrupper, SIG, införs. Arbetet som sker i nära samarbete med polisen går ut på att två så kallade lotsar koordinerar olika insatser för att ge rätt stöd till ungdomar som hamnat i

kriminalitet. Även samverkan mellan individ och familjeomsorgen, skolan och förskolan ska intensifieras.

För att säkra god vård och omsorg för personer med demensdiagnos i förvaltningens verksamheter ska en diskussion om lämpliga evidensbaserade metoder påbörjas och eventuellt införas i verksamheter under det kommande året. Hemtjänsten och servicehuset starta upp specialiserade hemtjänstgrupper, demens team. Den förstärkning som sedan 2011 är beviljad för ökad bemanning inom förvaltningens demensboenden kommer fortsätta. Möjligheten att använda terapihudar inom demensvården utreds.

Under året kommer den nya organisationen för hemtjänsten att utvärderas för att se om förändringen fått avsedd effekt. För att höja kvaliteten på dokumentationen kommer under året ett nytt arbetsätt med utbildade dokumentationshandledare prövas. Arbetsättet ska även utvärderas under året.

Förvaltningen fortsätter kontakta alla nyblivna 75 åringar och kommer i förebyggande syfte att erbjuda olika aktiviteter för äldre.

Farsta stadsdelsförvaltning är en arbetsgivare med resultatuppfyllelse, hälsa och välmående i fokus. Medarbetarna ska ha en aktiv roll i verksamhetens utformning och i förverkligandet av beslutade mål och uppdrag. Arbetsättet Verksamhet och Hälsa implementeras vidare i förvaltningen. Hälsoarbetet och arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter.

En samlad bedömning av personal och kompetensförändringar för 2013 där bland annat kompetensplanering ingår är framtagen.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Måluppfyllelse uppnås genom att styra resurser i syfte att göra rätt saker och nå önskat resultat. Kärnverksamheten prioriteras och aktiv uppföljning av mål och resultat leder till en effektiv organisation med hög kvalitet.

Farsta stadsdelsförvaltnings förslag till budget för 2013 är netto 1 322,2 mnkr. Investeringsbudgeten är 10,2 mnkr. Jämfört med 2012 har budgeten ökat med 56,4 mnkr. Ökningen beror främst på fler barn i förskolan samt fler personer inom funktionsnedsättning. Budgeten för individ- och familjeomsorg är högre på grund av att Farsta 2013 får en större del av stadens totala budget för verksamheten. Äldreomsorgens ökning beror på indexuppräknade priser för vård- och omsorgsboende samt ökad hemtjänstpeng. Anslaget till ekonomiskt bistånd har minskat med 1,9 mnkr.

Staden har tagit fram ett nytt kommunikationsprogram. I enlighet med programmet kommer kommunikation bli ett strategiskt verktyg inte bara vad gäller information utan också vad gäller exempelvis måluppfyllelse, verksamhetsutveckling och arbetet med medarbetarenkäten.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

I. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utifrån Söderortsvisionen och tyngdpunkt Farsta ska Farsta stadsdelsområdes status och attraktionskraft utvecklas. Målet är bland annat att näringslivsklimatet förbättras och att andelen företagsetableringar samt antalet arbetsplatser ökar.

Antalet sökande av försörjningsstöd har minskat något. Med tanke på antalet nya varsel finns det dock anledning till oro att arbetslösheten och därmed antalet sökande, kan komma att öka under 2013. Samarbete med Jobbtorget och Arbetsförmedlingen måste ha fortsatt hög prioritet.

För att ytterligare öka kompetensen kring barnperspektivet och sökanden med missbruk eller psykiatrisk problematik försätter de nya rutinerna för effektiv handläggning, god utredningsmetodik och dokumentation att genomföras.

Förvaltningens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. En hållbar livsmiljö i stadsdelsområdet uppnås genom ett effektivt nyttjande av energi och resurser. I förvaltningens verksamhet rör det främst elförbrukning i lokaler och bilarnas bränsleförbrukning. Under året ska verksamheter som serverar måltider om möjligt införa biologisk hantering av matavfall om det kan göras utan större ombyggnader. Även andel ekologiska livsmedel ska öka.

Farsta har en hälsoprofil. I samverkan med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och lokala idrottsföreningar utökas möjligheterna för de boende till rörelse och motion. Under året kommer bland annat möjligheterna till att utöka Hästhagens bollplan till en ny arena för hälsa och idrott samt som ett äventyrsområde att undersökas.

För att driva, samverka och följa upp kulturfrågor har förvaltningen 35 kulturombud.

Förvaltningen fortsätter arbetet med stadens Risk och säkerhetsarbete.

Lokala brottsförebyggande rådet, BRÅ, kommer under året utforma en aktivitetsplan för det brottsförebyggande arbetet. Målet är att skapa en heltäckande organisation och effektiv metodik för de lokala brottsförebyggande insatserna. Trygghetsmöte genomförs i centrala Farsta. boende, polisen, fastighetsägare, Farsta centrumkyrkan, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret med flera bjuds in och identifierar områden som upplevs otrygga och föreslår en åtgärdsplan.

I början av 2013 kommer stadens parkdatasystem att förnyas. Det nya systemet kommer att kunna göras tillgängligt för stadens driftentreprenörer vilket väsentligt ökar entreprenörernas möjlighet att planera och följa upp den dagliga driften. Bättre planering och uppföljning kommer förbättra grönyteskötseln i stadsdelsområdet.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

I.I Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

Näringsliv och Tyngdpunkt Farsta

Utifrån Söderortsvisionen och tyngdpunkt Farsta ska Farsta stadsdelsområdes status och attraktionskraft utvecklas. Målet är bland annat att näringslivsklimatet förbättras och att andelen företagsetableringar samt antalet arbetsplatser ökar. Prioriterade utvecklingsområden är Larsboda företagsområde och centrala Farsta samt arbetet inom ramen för Tyngdpunkt Farsta. Förvaltningen fortsätter även att utveckla samverkansformer med det lokala näringslivet och stadens förvaltningar och bolag.

Under året kommer förvaltningen i samarbete med Farstas näringslivsråd att arbeta fram ett förslag till näringslivsstrategi, med mål och delmål för perioden 2013-2015. För detta arbete kommer förvaltningen söka medel genom Söderortsvisionen.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	36 %	36 %	År

NÄMNDMÅL:

Farsta är en tyngdpunkt i Söderort

Förväntat resultat

Effekt mål sätts efter att de tagits fram inom ramen för projektplanen Tyngdpunkt Farsta.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen sammankallar Näringslivsrådet tre gånger under året.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen ger en god service till det lokala näringslivet.

Förväntat resultat

Lokala näringslivet bedömer att den kommunala servicen är hög inom områdesspecifika näringslivsfrågor.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen inventerar vilka frågor som bedöms mest prioriterade för ett gott företagsklimat inom stadsdelsområdet.	2013-01-01	2013-12-31

**KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
I.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande**

Försörjningsstöd

Antalet sökande av försörjningsstöd har varit relativt konstant under flera år. Under andra halvåret av 2012 har antalet bidragshushåll till och med sjunkit, jämfört med tidigare år. Det finns dock anledning till oro för att arbetslösheten och därmed antalet sökande, kan komma att öka under 2013. Ett fortsatt nära och effektivt samarbete med Jobbtorg Stockholm och arbetsförmedlingen har hög prioritet. Handläggningen av försörjningsstöd har under flera år utvecklats med stöd till såväl arbetslösa som långtidsberoende sökande med mer komplicerad problematik. Efter socialtjänstinspektörernas granskning av handläggningen gällande försörjningsstöd har nya rutiner införts i utredningsmetodiken och dokumentationen. Det har medfört att ett helhetsperspektiv och barnperspektivet alltid lyfts fram i utredningen av ekonomiskt bistånd. När den sökande har missbruks- eller psykiatrisk problematik används en checklista med specifika frågor för att snabbt få en bild av den sökandes behov av stödinsatser. Denna metodutveckling kommer att följas upp under året.

Cirka 30 % av de som får försörjningsstöd har haft behov av detta kontinuerligt under tre år eller mer. En fördjupad utredning av målgruppens behov har påbörjats. En socialsekreterare har, med medel från Söderortsvisionen, fått i uppdrag att göra en kartläggning och utreda frågan. Syftet är att inventera problematiken och hindren för att bli självförsörjande men även de insatser som erbjudits under den tid man har haft försörjningsstöd och som uppenbart inte fungerat. Kartläggningen ska utmynna i förslag på arbetssätt och insatser som kan ge ökad möjlighet till självförsörjning.

Förvaltningen har fått i uppdrag från staden att pröva och vara med och utforma och implementera två nya bedömningsinstrument för försörjningsstöd. Det ena avser kontakt med nya sökande, "Initial bedömning", det andra ska användas för att kartlägga sökande som är långvarigt beroende av försörjningsstöd, "FIA". Handläggningen av felaktiga utbetalningar (FUT) fortsätter att utvecklas. Handläggarna medverkar i besök och lär sig metod och förhållningssätt. Verksamheten förstärks med 0,5 till 1,0 tjänst.

Arbetsforum och Arbetsmarknadsåtgärder

Inriktningen att fler ska kunna få arbetsprövning och arbetsträning fortsätter. Uppgifterna som erbjuds behöver anpassas för att vara meningsfulla och förbereda den enskilde att komma närmare arbetsmarknaden.

Under 2013 kommer fem platser för arbetsträning och sysselsättning att erbjudas personer med missbruksproblematik som genomgått behandling inom förvaltningens öppenvård (CRA).

Feriearbete

Antalet sommarjobb har ökat successivt de senaste åren och ökade även under 2012. Förvaltningen hoppas att ökningen fortsätter även under 2013. En del av sommarjobben erbjuds i Sportcamp som ingår i förvaltningens hälso- och idrottssatsning. Fler ungdomar med funktionsnedsättning ska erbjudas sommarjobb. Från och med 2012 erbjuder förvaltningen även feriejobb under jullovet.

Budget- och skuldrådgivning

Förvaltningen fortsätter att erbjuda budget- och skuldrådgivning genom en öppen mottagning, en gång i veckan. Väntetiden för att få träffa en budget- och skuldrådgivare, som tidigare varit ca sex månader, bedöms kunna minska till ca tre månader under 2013. Barnfamiljer som ansöker om budget- och skuldrådgivning prioriteras och erbjuds rådgivning med ett första personligt möte inom en vecka. Stadens riktlinjer för budget- och skuldrådgivning som antogs 2012 används i verksamheten.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	40 st	1600 st	Tertial
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	4,6 %	4,4 %	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	2,9 %	2,3 %	Tertial
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2 %	1,4 %	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument till personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och därmed står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31
I samverkan med arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden implementera bedömningsinstrument, till personer som söker ekonomiskt bistånd. Detta för att på ett stadsgemensamt sett bedöma vilka insatser som leder till självförsörjning	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Farstas invånare tillvaratar sina egna resurser och får stöd för att bli självförsörjande.

Förväntat resultat

10 % av antalet försörjningsstödstagare per månad får en egen inkomst.
Fler ungdomar får feriearbete.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel försörjningsstödsärenden som avslutats varje månad.	10 %	Tertial
Andel återremitterade från Jobbtorg	25 %	Tertial
Antal långtidsberoende försörjningsstödstagare som genom stödsinsatser bedöms ha fått möjlighet att uppnå en egen inkomst inom sex månader.	65	År
Antal remisser om arbetsträning och arbetsprövning från enheterna för försörjningsstöd och för vuxna/socialpsykiatri till Arbetsforum.	100	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dokumentationen följs upp för att säkerställa att barnperspektiv och helhetsperspektiv har beaktats i utredningar av ansökan om försörjningsstöd.	2013-01-01	2013-09-30
Fortsatt utveckling av anpassade arbetsuppgifter utifrån olika behov av arbetsträning.	2012-01-01	2013-12-31
Möjlighet att erbjuda arbetsträning och sysselsättning ska finnas även för sökande som också är aktuella för insatser mot missbruk.	2013-01-01	2013-12-31

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

Miljöarbete

Utgångspunkten för förvaltningens miljöarbete är Stockholms miljöprogram 2012–2015. Nämndens miljöhandlingsplan, som innefattar förvaltningens resepolicy, beslutades i april 2012. Miljöhandlingsplanen ska revideras varje år. Endast mindre justeringar har gjorts i samband med 2013 års verksamhetsplan. Se Bilaga 13.

Enligt Stockholms miljöprogram ska elförbrukningen minska med 10 procent till år 2015 jämfört med 2011 års förbrukning. Elanvändningen i förvaltningens

lokaler år 2011 var 56 kWh per kvadratmeter. Det innebär en förbrukning om drygt 50 kWh per kvadratmeter år 2015. Förvaltningens mål för år 2013 är att minska elanvändningen till 53 kWh. Från 2013 kommer SISAB att ta över samtliga elabonnemang i de förskolor som ägs och förvaltas av bolaget. Vilka konsekvenser detta kommer att få för elanvändningen per kvadratmeter på förvaltningsnivå är oklart.

Verksamheter som serverar måltider ska om möjligt införa biologisk hantering av matavfall. Förvaltningen har sex förskoleområden med 39 enheter. Samtliga enheter har inventerats och mindre än hälften av förskoleenheterna bedöms ha förutsättningar för separat biologisk hantering av matavfall utan större ombyggnader. Under 2013 kommer samtliga förskoleenheter som bedömts ha möjlighet till särskild hantering av matavfall att införa detta. Alla kommunala gruppboenden och särskilda boenden för äldre ska under året inventera möjligheterna till separat hantering av matavfall.

De verksamheter som har måltidsservering ska öka sin andel inköp av ekologiska alternativ. Andelen ekologiska livsmedel ska öka kontinuerligt och ska vid årets slut uppgå till 18 procent.

Förvaltningen leasar 17 bilar och samtliga uppfyller stadens miljökrav. Gas- och etanolbilar ska tankas med förnyelsebart bränsle till minst 85 procent. Andelen bilar som drivs av förnyelsebart bränsle ska öka under året. Leasing av elbil väntar förvaltningen med eftersom kostnaden fortfarande är mycket hög jämfört med övriga miljöfordon. Även praktiska detaljer som laddningsplats för elbil saknas.

Miljöhandlingsplanen inklusive resepolicyn finns tillgängliga på intranätet. Under året kommer ett möte arrangeras inom förvaltningen för att informera om bland annat alternativa färd sätt, miljöbilar och lånecyklar.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År
Andel ekologiska livsmedel i stadens egna verksamheter	18 %	15 %	Tertial
Andel elbilar	0 %	6 %	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Månad
Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	85 %	tas fram av nämnden/styrelsen	Halvår
Elanvändning per kvadratmeter	53 kwh/kvm	34 kWh	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Mängden matavfall som stadens verksamheter sorterar ut för biologisk behandling	35 %	öka	År

**NÄMNDMÅL:
Farstas invånare har en hållbar livsmiljö.**

Förväntat resultat

Förbrukningen av el minskar till 53 kwh/kvm.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskoleområden som har infört sortering av matavfall.	100 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Miljöarbetet bedrivs utifrån nämndens miljöhandlingsplan.	2013-01-01	2013-12-31

**KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
I.4 Det byggs många bostäder i Stockholm**

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nytilkomna bostäder med särskild service (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	tas fram av nämnden	År

**KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
I.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm**

I Farsta erbjuds ett rikt kultur- och idrottsliv både för allmänheten och för brukare i verksamheterna.

Hälso- och idrottsprofil i Farsta

För att på sikt utveckla stadsdelsområdets hälso- och idrottsprofil när antalet barn och unga ökar behövs nya arenor som möter ett ökat behov och nya krav på fysisk aktivitet, motion och idrott. Stadsdelsförvaltningen, idrottsförvaltningen och utbildningsförvaltningen avser därför att inom ramen för Söderortsvisionen, undersöka möjligheten att utveckla Hästhagens bollplan till en ny arena för hälsa och idrott samt som ett äventyrsområde.

Samarbetet med lokala idrottsföreningar fortsätter med målsättning är att alla barn i stadsdelsområdet ska ha möjlighet att prova på olika idrotter och ha kännedom om de föreningar som finns inom området.

Förvaltningens fritidsverksamheter fortsätter arbetet med att stimulera barn- och ungdomars motionerande och möjligheter till spontanidrott.

Under 2013 genomförs:

- en idrottsmessa i samarbete med föreningslivet, där de yngre barnen får ”prova-på” olika idrotter.
- Farstaspelen för förskolorna på Farsta IP
- sportcamp under sommarlovet
- hälsans dag med Farstaloppet

Verksamhet med inriktning hälsa och motion för ungdomar och barn med funktionsnedsättning är prioriterad då en Må-bra-kurs för flickor genomförs under våren och ett sportcamp för ungdomar med funktionsnedsättning under sommaren.

Kultur

Invånare informeras om kommande kulturhändelser i stadsdelsområdet via lokalpress, förvaltningens webbplats och kulturkalendariet ”Det händer i Farsta” som kommer ut en gång i månaden. För att stödja kultur- och föreningslivet i stadsdelsområdet avsätts 325 000 kronor i bidrag till föreningar vars aktiviteter kompletterar nämndens verksamheter.

Förvaltningen har fyra nätverk med 35 kulturombud inom verksamheterna, förskola, fritid, äldreomsorg, socialpsykiatri och omsorg om funktionshindrade. Kulturombudet driver, samordnar och följer upp respektive verksamhets kulturinsatser i samarbete med förvaltningens samordnare för kulturfrågor.

Stadens kulturplan ”Kultur i ögonhöjd” ligger till grund för arbetet med kultur för, med och av barn. Fokus är att barnens olika erfarenheter och bakgrund ska tas tillvara. Barnen ska erbjudas konst- och kulturupplevelser samt ges möjligheter att uttrycka sig i eget skapande och få konstupplevelser via professionella aktörer. Detta stimulerar deras fantasi, kreativitet och språk. Farsta festivalen kommer att få en ännu tydligare kulturprägel med en arrangörsgrupp av ungdomar.

Aktivitetshuset Tuben skapar skapa möten för och mellan unga och äldre Farstabor, stimulera till fysisk och psykisk hälsa samt reflexioner kring samtid och historia.

Kultur är en viktig del i arbetet med att erbjuda ett rikt socialt innehåll inom äldreomsorgen. Program som genomförs på Aktivitetshuset Tuben, Farsta Gård och genom utflykter är exempel på förebyggande kulturinsatser för seniorer. På enheterna inom äldreomsorgen arrangeras regelbundna kulturupplevelser bokade via ”Kultur i vården” och traditionella högtider firas med artistuppträdanden. Under året kommer Edö äldreboende delta i ett projekt tillsammans med Kulturförvaltningen med syfte att hitta nya former av kulturutbud riktade till äldreboenden.

Inom verksamheterna socialpsykiatri samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning ska ett brett utbud av kulturaktiviteter som dans, teater, musik, film samt bild och form finnas tillgängliga för boende och brukare.

NÄMNDMÅL:

Farstas invånare har goda möjligheter till motion och fysiska aktiviteter. (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

Farstas invånare har möjlighet att delta i hälso- och idrottsaktiviteter.

Årets indikatorer ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Årsmål sätts efter årets resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal föreningar som samverkar med förvaltningen inom satsningen idrott och hälsa	6	År
Antal hälso- och idrottsaktiviteter som erbjuds inom förvaltningens verksamheter under året inom satsningen idrott och hälsa.	10	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Farsta stadsdelsnämnd, idrottsnämnden och utbildningsnämnden arbetar gemensamt för att skapa utvecklande miljöer för idrott och hälsa. Fokus är utvecklingen av Gubbängsfältet, Farsta IP, Hästhagens bollplan och Kvickenstorps fotbollsplan.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Farstas invånare har tillgång till olika kulturaktiviteter.

Förväntat resultat

Kulturaktiviteter till olika målgrupper har erbjudits.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal barn inom förskolan födda -07 som har varit delaktiga i att skapa ett konstverk	100 %	År
Andel förskoleavdelningar där barnen upplevt två professionell kulturupplevelse under året.	100 %	År
Antal förebyggande aktiviteter som genomförts för seniorer	200	År

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal parklekskulturaktiviteter	24	År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Hållbarhet - konstprojekt inom förskolan i samverkan med Konsthall C	2013-01-01	2013-12-31
Genomföra parklekskulturprogram april till september	2013-01-01	2013-12-31
Två utställningar som speglar Farstas historia eller aktuella händelser genomförs vid Aktivitetshuset Tuben.	2013-01-01	2013-12-31

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

Brottsförebyggande rådet, BRÅ

Lokala brottsförebyggande rådet, BRÅ, kommer under året utforma en aktivitetsplan för det brottsförebyggande arbetet. Målet är att skapa en heltäckande organisation och effektiv metodik för de lokala brottsförebyggande insatserna.

Organisationen kommer öka samverkan mellan de olika huvudmännen vilket ger större träffsäkerhet i det förebyggande arbetet. De olika brottsförebyggande insatserna som görs ska komma till allmänhetens kännedom vilket bör ge positiva effekter ur ett trygghetsskapande perspektiv.

Fyra fokusområden har identifierats:

- Centrummiljöer. Farstas anläggningar ska vara säkra och trygga platser att vistas i för entreprenörer, boende och besökare.
- Barn och ungdomar. Stadsdelen ska upplevas som en säker och trygg plats för alla utan inslag av bråk, ungdomsrelaterat våld, brott och andra störningar
- Boendemiljö. I Farstas fastigheter och deras närmiljön ska boende känna sig trygga, trivas och vara goda ambassadörer för sitt bostadsområde
- Krogmiljön. Stadsdelens kaféer och restauranger ska erbjuda en trygg och störningsfri miljö för alla med ansvarstagande krögare och en kontrollerad verksamhet.

Park och stadsmiljö

Brukarmedverkan ger medborgarinflytande och delaktighet i skötseln av grönytor i närområdet. Det innebär också ökad dialog mellan boende och förvaltningen. Förvaltningen uppmuntrar initiativ till brukarmedverkan och arbetar för att öka antalet brukaravtal.

Under 2012 tecknade nämnden avtal med en ny entreprenör för skötsel och renhållning av parkerna i stadsdelsområdet. Innan upphandlingen har

förvaltningen uppdaterat underlaget med fler platser där det finns ett behov av utökad städning. Städfrekvensen på dessa platser har ökat från en till tre gånger i veckan. Den ökade städningen kommer ge ett renare område. Det nya avtalet innehåller även skärpningar när det gäller skötsel av grönytor.

I början av 2013 kommer stadens parkdatasystem att förnyas. Det nya systemet kommer att kunna göras tillgängligt för stadens driftentreprenörer vilket väsentligt ökar entreprenörernas möjlighet att planera och följa upp den dagliga driften. Bättre planering och uppföljning kommer förbättra grönyteskötseln i stadsdelsområdet.

Arbetet med att skapa trygga miljöer i fortsätter. Underlag för åtgärder är det som framkommer vid trygghetsmöten och övriga kontakter med boende i området. Arbetet med att åtgärda trappor, parkvägar och strandpromenaden fortsätter enligt tidigare inventeringar.

Under 2012 uppstod nya problem med vattenväxter på Farsta strandsbadet. Inför badsäsongen 2013 utreds vad som kan göras för att åtgärda problemet.

Efter avvecklingen av det som tidigare var parkleken Regnbågen har byggnaden rivits. Miljön i övrigt är gammal och sliten. Vid de trygghetsvandringar och trygghetsmöten som har hållits i stadsdelen har platsen pekats ut som otrygg. I samarbete med exploateringskontoret kommer arbetet med en upprustning av platsen inledas.

Arbetet med upprustningen av parkleken Farstaången fortsätter. Under 2012 har plaskdammen upprustats. Under 2013 kommer upprustningen av parkmiljön i övrigt att påbörjas.

Säkerhetsarbete

Förvaltningen fortsätter med stadens Risk- och sårbarhetsanalys. Analysen är ett sätt för staden att bedöma förmågan att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid extraordinära händelser. Svårigheter att förutsäga oönskade händelser innebär att staden måste ha god beredskap för det oväntade. Säkerhetsarbetets effektivitet är avgörande för att de som bor, besöker eller verkar i staden ska känna sig trygga och ha förtroende för att beredskapen är god.

Förvaltningens enheter fortsätter att genomlysna sina åtaganden och analysera vilka risker som finns i de olika verksamheterna samt säkerställa förmågan att hantera dessa vid akut kris eller störning. För de risker som identifieras görs en åtgärdsplanering. Detta innebär att vissa risker måste undanröjas helt, minimeras, överföras till annan förvaltning eller accepteras. Medvetenheten om hot, risker och sårbarheter kommer att höja beredskapen inom de egna verksamheterna.

När det gäller förvaltningens beredskap inför att en större kris och katastrof skulle inträffa i området pågår ett utvecklingsarbete. Dels kommer krisledningens organisation och mobiliseringsförmåga att säkras ytterligare och dels kommer kompetens när det gäller det praktiska och sociala omhändertagandet att fördjupas

avseende praktisk krishantering och mobilitet. Övningar och utbildningar kommer att anordnas för detta riktat såväl till ledningsgrupp som till resurspersoner.

En kris- och säkerhetspärm kommer finnas tillgänglig i förvaltningens verksamheter och på intranätet under året. Denna kommer att innehålla strukturerad information, namnlistor till krisledning och nyckelpersoner samt instruktioner för akut krisarbete. Säkerhetspärmen kommer att uppdateras kontinuerligt.

Trygghetsarbete

Trygghetsmöte genomförs i centrala Farsta. boende, polisen, fastighetsägare, Farsta centrumkyrkan, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret med flera bjuds in och identifierar områden som upplevs otrygga och föreslår en åtgärdsplan.

För att på ett smidigt sätt kunna identifiera otrygga platser fortsätter arbetet med att bygga upp en kontaktplats via webb stockholm.se.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andelen som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	60 %	öka	År
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel av park och grönområden	62 %	62 %	År
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	100 %	100 %	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Farsta upplevs som ett tryggt område att bo och verka i.

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och andelen trygga invånare ökar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Trygghetsmöten ska hållas i stadsdelsområdet med inriktning på den fysiska miljön.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Farstas invånare och besökare har tillgång till rena parker och grönområden för rörelse, skönhetsupplevelser och lek

Förväntat resultat

Nöjdheten med skötseln av parker och grönområden ökar i medborgarundersökningen från 57 till 62.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:

2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Förvaltningens roll som beställare är under ständig utveckling, metoder och arbetssätt för uppföljning fortsätter därför att vidareutvecklas.

Farstas förskolor ska hålla hög kvalitet och föräldrar och barn ska känna trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar förutsättningar för att hem och förskola tillsammans kan bidra till barnens utveckling och lärande. Inom verksamhetsområdet fortsätter arbetet med språk och kommunikation, naturvetenskap, samt hälsa och rörelse. Under året kommer även alla förskolor se över sina likabehandlingsplaner och ett övergripande introduktionsprogram för nyanställda förskollärare ska tas fram.

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att ha ett anständigt liv och förvaltningen fortsätter att förbättra tillgängligheten. Utifrån stadens program för ökad tillgänglighet och delaktighet har förvaltningen tagit fram nya aktiviteter för 2013. Arbetet har skett i dialog med det lokala rådet för funktionshinderfrågor. Samtliga enheter och verksamheter inom förvaltningen har ansvar för att vara aktiva när det gäller tillgänglighetsfrågorna.

Förvaltningen fortsätter att vidareutveckla sitt arbete med stadens integrerade ledningssystem, att styra med resultat. Metod och kompetensutveckling är viktiga verktyg i det arbetet.

Ny organisation för medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR träder i kraft 2013-01-01.

Antalet personer med missbruksproblematik i stadsdelsområdet är jämförelsevis stort. Många är äldre och har behov av mer omfattande stöd från samhället samtidigt som förvaltningen även prioriterar behandlingsinsatser till unga missbrukare. För att åstadkomma mer varaktiga boendelösningar för hemlösa erbjuds individuellt utformat stöd och hjälpinsatser. Många som varit långvarigt hemlösa och haft ett långvarigt missbruk har svårigheter med att omedelbart klara ett eget boende. För att undvika isolering och utanförskap erbjuds olika möjligheter vilket kan vara i förvaltningens egen regi i form av boendestöd, sysselsättning och skuldrådgivning men också inom frivilligverksamheten.

Personer som är utsatta för våld i nära relationer får stödinsatser efter situation och behov.

I arbetet med barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa prioriteras förebyggande arbete. Stöd och behandlingsarbete ges i första hand på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet. Stadsdelens interna lösningar ska alltid provas innan extern insats övervägs. Fältassistenter och kvalificerade kontaktpersoner prioriterar att skapa kontakt med yngre tonåringar som rör sig i ute i området. Nytt är att arbetsmodellen sociala insatsgrupper, SIG, införs. Arbetet som sker i nära samarbete med polisen går ut på att två så kallade

lotsar koordinerar olika insatser för att ge rätt stöd till ungdomar som hamnat i kriminalitet. Även samverkan mellan individ och familjeomsorgen, skolan, även de privata och förskolan ska intensifieras.

För att säkra god vård och omsorg för personer med demensdiagnos i förvaltningens verksamheter ska en diskussion om lämpliga evidensbaserade metoder påbörjas och eventuellt införas i verksamheter under det kommande året. Hemtjänsten och servicehuset starta upp specialiserade hemtjänstgrupper, demens team. Den förstärkning som sedan 2011 är beviljad för ökad bemanning inom förvaltningens demensboenden kommer fortsätta. Möjligheten att använda terapihudar inom demensvården utreds.

Under året kommer den nya organisationen för hemtjänsten att utvärderas för att se om förändringen fått avsedd effekt. För att höja kvaliteten på dokumentationen kommer under året ett nytt arbetsätt med utbildade dokumentationshandledare prövas. Arbetsättet ska även utvärderas under året.

Förvaltningen fortsätter kontakta alla nyblivna 75 åringar och kommer i förebyggande syfte att erbjuda olika aktiviteter för äldre.

Farsta stadsdelsförvaltning är en arbetsgivare med resultatuppfyllelse, hälsa och välmående i fokus. Medarbetarna ska ha en aktiv roll i verksamhetens utformning och i förverkligandet av beslutade mål och uppdrag. Arbetsättet Verksamhet och Hälsa implementeras vidare i förvaltningen. Hälsoarbetet och arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter.

En samlad bedömning av personal och kompetensförändringar för 2013 där bland annat kompetensplanering ingår är framtagen.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna upplever att de erbjuds valfrihet och mångfald

Upphandling och konkurrens

Förvaltningen kommer att följa stadens riktlinjer och anvisningar. En uppdaterad aktivitetsplan finns som bilaga till verksamhetsplanen.

Uppföljning

Uppföljningen av förvaltningens olika utförarverksamheter, både egen regi och entreprenader, ska fortsätta utvecklas under året. Organisationen av uppföljningen ska få en fastare och tydligare form och innehållet i uppföljningen vidareutvecklas. Inom äldreomsorgen kommer exempelvis förvaltningen att på ett tydligare sätt samordna olika uppföljningar som avtalsuppföljningar och de uppföljningar som görs utifrån den stadsgemensamma mallen. Förvaltningen kommer att göra fler oanmälda besök i verksamheterna utifrån en framtagen plan. Förvaltningen kommer dessutom att ställa skärpta krav på att snabbt genom arbetade åtgärdsplaner med mätbara kvalitetshöjningar ska upprättas när det upptäcks brister i verksamheterna.

Förutom uppföljningen kommer den löpande dialogen med entreprenörerna fortsätta att utvecklas med bland annat fler gemensamma möten där aktuella frågor diskuteras. Genom en god dialog läggs grunden för en samsyn kring uppdraget.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	70 %	76 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	68 %	68 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	71 %	71 %	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	56 %	56 %	År

NÄMNDMÅL:

Alla utförare av omsorg och service håller ställda kvalitetskrav.

Förväntat resultat

Verksamheten inom de egna verksamheterna har hög kvalitet. Verksamheten hos enskilt drivna verksamheter, inklusive underleverantörer, motsvarar anbudets innehåll.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska i tertialrapporter och årsredovisning redovisa en utvecklad uppföljning av kvaliteten hos sina underleverantörer.	2012-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens medarbetare arbetar utifrån Vision 2030 - ett Stockholm i världsklass.

Förväntat resultat

Fler medarbetare känner till Vision 2030 och arbetar för att uppfylla den.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare som förstår hur deras arbete bidrar till stadens vision 2030.	70 %	År

NÄMNDMÅL:**De som beviljas stöd och service får information om valmöjligheterna inom respektive verksamhetsområde.****Förväntat resultat**

Valmöjligheterna är kända.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel kunder som tycker att de fått bra information om hur de gör för att välja ett hemtjänstföretag efter att ha träffat en biståndshandläggare.	80 %	År

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden****Platsbehov**

Platsbehovet inom förskolan är fortsatt stort. Enligt Sweco Eurofutures befolkningsprognoser kommer behovet av förskoleplatser att fortsätta öka i Farsta stadsdelsområde. Under året kommer en plan tas fram för planering av byggnation av nya permanenta förskolor och en långsiktig avveckling av förskolepaviljonger. De nya förskolorna kommer att ha tillagningskök.

Språk och kommunikation

Arbetet med barns språkliga och kommunikativa uttrycksformer ska lägga grunden till barnens läs- och skrivutveckling. Förvaltningens språkplan ger pedagogerna vägledning och verktyg i sitt arbete med att utveckla barnens språk. Barnen ska erbjudas en kreativ miljö som stimulerar kommunikation på olika sätt. Tillsammans med föräldrarna ska förskolan lägga grunden till flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska. Det innebär att aktivt stödja modersmålet, synliggöra barnens olika kulturbakgrunder och att utveckla svenska språket inom ramen för förskolans ordinarie verksamhet. Under 2013 kommer en särskild satsning att göras på att utbilda pedagoger i att använda "Tecken som stöd" i kommunikationen med barnen. Genom att barnen lär sig "teckenspråk" får de ytterligare en möjlighet att utveckla sin kommunikation och det ger de funktionshindrade barnen bättre förutsättningar i samvaron med övriga barn.

Samtliga förskoleområden kommer under 2013 säkra att alla avdelningar gör en årlig kartläggning av barnens språkdomäner. I nästa steg kommer arbetslagen att utifrån vad kartläggningen av barnens språknätverk visar se över sitt materialutbud och sina arbetssätt så att de svarar mot vilka språk barngruppen möter hemma. Föräldrarna kommer erbjudas att bidra med kunskap och engagemang.

Matematik, natur och teknik

Förskolan ska även ge barnen möjlighet att utveckla sin förståelse för matematik, natur och teknik genom att låta barnen få undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar på problemställningar.

Rim, rams och dans

En satsning har tidigare gjorts på att utbilda pedagoger till rim- och rams- samt danspiloter som ett sätt stärka kunskapen om alternativa vägar till inläring. För att ge pedagogerna vidare verktyg att under lustfyllda former låta barnen möta kulturskatter genom sång, ord-, ljud- och rörelselekar och pröva att berätta med dans kommer pedagogerna under 2013 att erbjudas både grund- och fortsättningsutbildningar.

Hälsa och rörelse

Förskolan ska lägga grunden till det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa. Inom ramen för hälsa och idrott ska barnen erbjudas miljöer inom- och utomhus som lockar till lek, rörelse och idrott. De ska ges möjlighet att stimuleras genom roliga och meningsfulla aktiviteter som utvecklar motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning. Gårdar och närliggande utemiljö ska utgöra en viktig del av den pedagogiska miljö som stimulerar lek, rörelse, kommunikation, matematik-, natur- och teknikupplevelser. Barnen ska med stigande ålder få en förståelse över kostens betydelse för sin egen hälsa och välbefinnande.

Metoden Friska barn har utvecklats för att stödja förskolans arbete med att främja bra mat- och rörelsevanor, och därmed även att förebygga övervikt. Friska barn ger stöd för ett målinriktat arbete i enlighet med förskolans läroplan och kravet på näringsriktiga måltider i förskolan. Tre förskoleområden kommer under året att arbeta med Friska barnprogrammet som bygger på att pedagogerna vid tio tillfällen diskutera förutsättningar för goda mat- och rörelsevanor och identifierar styrkor och svagheter i verksamheten.

Likabehandling

Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt så att alla aktiviteter genomsyras av en medvetenhet om att motverka traditionella könsmonster och könsroller. En gemensam mall för förskolornas likabehandlingsplan har tagits fram av en arbetsgrupp och 2013 kommer alla förskolor att se över sina likabehandlingsplaner så att de följer mallen och belyser den enskilda förskolans förutsättningar.

PIM

Målet att samliga tillsvidareanställda personal ska genomgå självstudier i PIM (praktisk IT - och mediekompetens) och bli examinerade har tagit längre tid och krävt mer interna resurser än vad som förutsågs 2011 när utbildningssatsningen

ursprungligen planerades. Att flera förskolor har saknat datorer och fungerande uppkopplingar har bidragit till att målet inte har uppfyllts.

För att klara målet att 85 % av medarbetarna ska klara sin PIM-utbildning 2013 kommer följande att genomföras:

- cheferna kommer att ställa tydliga krav på sina medarbetare samt se över individuella behov för de ska klara studierna
- examinatorerna ges ökat stöd i sitt arbete
- en it-tekniker på halvtid anställs och ska bistå förskolorna så att de får bästa tänkbara tekniska förutsättningar
- fiberanslutning kommer att ske till samtliga förskolor där det är möjligt och ekonomiskt försvarbart

Trygghet och samverkan

För att nå en förskola i världsklass ska klimatet i Farstas förskolor präglas av trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar basen till ett utvecklingsorienterat synsätt där hem och förskola bidrar och stärker barnens utveckling och lärande. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål. Föräldrarna ska få vetskap om hur det egna barnet utvecklas, vilka mål och åtaganden förskolan har samt hur dessa uppfylls. Utvecklingssamtal ska ske minst en gång per år och baseras på dokumentation och utvärdering av det enskilda barnets utveckling, trivsel och lärande. Samtalet ska beskriva på vilket sätt förskolans arbete bidrar till detta. Formerna för förskolornas samverkan med hemmet ses över regelbundet. Erfarenheten är att samtliga förskolor själva måste pröva sig fram vilka former för föräldrasamverkan som fungerar. Alla medarbetare har i uppdrag att ständigt utveckla kommunikations- och mötesformer i dialog med föräldrarna.

Introduktionsprogram

Ett introduktionsprogram för nyanställda förskollärare ska tas fram under 2013. Syftet med programmet är att:

- marknadsföra Farstas kommunala förskolor
- kunna erbjuda nyanställda en organiserad och genomtänkt introduktion
- tydliggöra vem i organisationen som har ansvar för vad när det gäller information och handledning till nyanställda
- ta emot nya förskollärare på ett professionellt sätt
- ge tillsvidareanställd personal verktyg för att kunna göra en bra inskolning och kontinuerlig handledning, förmedla Farstas kommunala förskolors värdegrund, riktlinjer och vad det finns för olika typer av stödresurser.

Mentorsutbildning

Målet är att samtliga förskolor har en utbildad mentor, vilket förväntas ta några år att uppfylla. Mentorsutbildningen är en högskoleutbildning om 7,5 poäng. En

mentor på samtliga förskolor svarar mot de nya kraven att en förskoleverksamhet är skyldig att ha mentorer som kan godkänna nyexaminerade förskollärares insatser under deras första arbetsår inför beslut om förskollärlägitimation. Vidare förutsätter det planerade introduktionsprogrammet utbildade mentorer. Mentorsverksamhet är en form av vägledning i den professionella yrkesverksamheten med gruppsamtal eller individuella samtal som arbetsform.

Stöd till familjer

Hur förskoleverksamheten kan bidra till det förebyggande arbetet i form av riktade stödinsatser till behövande familjer ska ses över under 2013. Förskoleverksamheten kommer i ett första steg att medverka i samverkansgruppen SSPF, skola, socialtjänst, polis, fritids- och förskoleverksamhet. Parterna träffas regelbundet för informationsutbyte och för att planera gemensamma insatser.

IT-utveckling

Förskolorna har ett stort behov av bättre datauppkoppling. Under 2013 kommer fibernätsdragning göras till 23 förskolor och tre administrativa lokaler.

Förvaltningen vänta på beslut från e-tjänstprogrammet om fortsatt utvecklingsarbete med förskoleportalen. Planen är att utvidga pilotprojektet till samtliga förskoleområden. En utvärdering kommer sedan att göras av olika tekniska lösningar och om förskoleportalens pilotmodell fungerar för föräldragrupper med olika bakgrund, socioekonomiska förutsättningar med mera.

Miljöarbete

Under 2013 kommer de förskolor som har bedömts ha lokalmässiga förutsättningar att införa sortering av matavfall.

Fritidsverksamhet

Förvaltningens fritidsverksamheter ska erbjuda stimulerande miljöer, mötesplatser och aktiviteter som lockar såväl flickor som pojkar. Arbetet ska präglas av en helhetssyn och lyhördhet för barns och ungdomars önskemål och behov. Verksamheten ska ge dem möjlighet att prova på och vara delaktiga i planeringen av aktiviteter utifrån mognadsgrad. De ska erbjudas både skapande verksamhet, dans, idrott samt möjlighet till avkoppling med trygga vuxna. Föräldrarna ska känna sig välkomna att besöka verksamheterna. Fritidsverksamheterna arbetar efter Stockholm stads program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, "Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamhet".

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna och deras närliggande utemiljö ska vara tobaks- och drogfri. Personalen vid samtliga fritidsgårdar arbetar förebyggande mot tobaks- och droganvändning för att försöka minimera användandet bland ungdomarna. De

besökande ungdomarna är delaktiga i verksamheten och är med och planerar utbudet. I vissa fall svarar i de själva för aktiviteter och håller i olika arrangemang. Förvaltningens öppna fritidsverksamhet, Morris i Hökarängen, vänder sig till tonåringar med funktionsnedsättning.

Förvaltningen kommer att vidareutveckla samarbetet med idrottsförvaltningen och Sköndals IK om att ordna aktiviteter för elever i årskurs 6-9, en kväll i veckan, i Sköndalshallen. Gensvaret har varit gott från områdets ungdomar. Målet är att hitta lämpliga lokaler i Sköndalsskolans närhet som möjliggör en utökad verksamhet.

Inom ramen för Aktivitetshuset Tuben finns fritidsgården för de äldre ungdomarna. Här ges 16-19 åringar, med stöd av personalen, möjlighet att planera och genomföra arrangemang men även att umgås med varandra.

Öppen förskola

Öppna förskolan är en mötesplats där hemmavarande föräldrar tillsammans med sina barn kan knyta kontakter, bygga nätverk och bli stärkta i sitt föräldraskap. Förvaltningens öppna förskolor erbjuder olika aktiviteter som sång, lek, rörelse och skapande verksamhet. Det arrangeras även kurser i babymassage, olycksfallsutbildning samt olika utflykter, besök av barnavårdscentralen med mera. Föräldrarnas behov, önskemål och intressen påverkar utbud och innehåll.

Parklekar

Parklekarna ligger naturskönt belägna och är mötesplatser för barn och föräldrar i området. De stimulerar barns skapande verksamhet, rörelse och fria lek och är en trygg plats att vistas på med personal som ser besökarnas behov. Alla parklekar i stadsdelsområdet har ett utbud av både fast och löst lekmaterial; cyklar styltor, gungor, klätterställning, fotbollsplan, med mera. Parkleken Starrmyran har även djurhållning och parkleken Farstaängen har bygglek.

Sommarverksamhet

Barn och ungdomar som tillbringar sommaren i Farsta stadsdelsområde erbjuds olika fritidsaktiviteter. Förvaltningen ordnar utflykter med badbussar och Farstaängens parklek har verksamhet för de yngre barnen under sommaren. För ungdomarna anordnas fritidsaktiviteter, turneringar och annat på eftermiddags- och kvällstid. Ett lågt deltagarantal sommaren 2012 har visat att det är nödvändigt att hitta nya former och ett utbud som kan locka ungdomarna. En arbetsgrupp av fritidsledare har tillsatts för att arbeta fram ett nytt program med sommaraktiviteter riktat till ungdomar.

Förvaltningen anordnar ett eget läger för ungdomar boende i stadsdelsområdet. Den egna lägerverksamheten fyller två syften:

- riktade insatser till ungdomar som annars blir hemma hela sommaren

- integration - kontaktytor skapas mellan ungdomar från olika delar av stadsdelsområdet

Sportcamp

Sportcamp som har arrangerats av fritidsverksamheten i samverkan med lokala idrottsföreningar och idrotts- och utbildningsförvaltningen under två års tid har blivit en succé. Ambitionen för 2013 är att utöka sportcampen ytterligare med ett ännu större utbud av prova-på-sporter samt ge möjlighet för ännu fler än barn att vara med på ett dagläger under vecka.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	42 %	42 %	År
Andel nöjda föräldrar	85 %	85 %	År
Antal barn per grupp		fastställs 2013	År
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9 st	4,9	År
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3	3,6	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden ta fram aktiviteter för att säkerställa en välfungerande övergång från förskola till förskoleklass.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att andelen förskolelärare ökar.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att öka föräldrarnas kunskaper om vad förskolan gör för att stödja barnens utveckling	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med att dokumentera och följa upp förskolebarnens utveckling.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik och språkutveckling	2013-01-01	2013-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:
Barn har möjlighet till lek, lärande och utveckling. (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

Fler föräldrar är nöjda med att deras barns nyfikenhet och lust att lära uppmuntras på förskolan.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskolor som dokumenterar barnens språksomäner (språkplanen).	100 %	År
Andel pedagoger som är klara med PIM-utbildningen.	85 %	År
Andel pedagoger som är nöjda med förskolestöds insatser	85 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Grund- och fortsättningskurs "Danspilot" genomförs.	2013-01-01	2013-12-31
Grund- och fortsättningskurs i "Tecken som stöd" genomförs.	2013-01-01	2013-12-31
Grund- och fortsättningskurs "Rim- och ramspilot" genomförs.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:
Barn och ungdomar tar eget ansvar, visar hänsyn och har respekt för andra individer. (Normer och värden)

Förväntat resultat

Demokratiska värderingar genomsyrar förskolornas och fritidens verksamheter.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel enheter vars likabehandlingsplaner är reviderade och godkända	100 %	År

NÄMNDMÅL:
**Barn och ungdomar är delaktiga i verksamhetens utformning.
(Barns inflytande)**

Förväntat resultat

Fler barn och ungdomar tycker att de kan vara med och påverka .

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel besökare som tycker att de kan påverka parklekens aktiviteter.	75 %	År
Andel besökare som tycker att de kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter.	75 %	År
Andel femåringar som är nöjda med möjligheten till inflytandet på förskolan	80 %	År

NÄMNDMÅL:
Vårdnadshavarna är nöjda med hur förskolan samverkar med hemmet. (Förskola och hem)

Förväntat resultat

Fler föräldrar känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andelen nöjda vårdnadshavare med hur förskolan samverkar med hemmet.	80 %	År

NÄMNDMÅL:
Barn och ungdomar erbjuds en varierad och attraktiv fritidsverksamhet.

Förväntat resultat

Barnen och ungdomarna är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel besökare som är nöjda med fritidsgårdarnas verksamhet och aktiviteter.	75 %	År

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

Stockholm- en stad för alla

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att studera, arbeta och klara ett självständigt liv. Större tillgänglighet och en minskad diskriminering är en viktig demokratifråga. Stadens tillgänglighetsprogram "En stad för alla" innebär ett uppdrag för förvaltningen att genomföra aktiviteter för bättre tillgänglighet inom alla programmets målområden.

I dialog med rådet för funktionshindersfrågor har förvaltningen utifrån resultatet av 2012 års arbete formulerat nya aktiviteter för att skapa ökad delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i Farsta stadsdelsområde, se bilaga 12. Bland annat kommer det att ske en fortsatt inventering av lokaler för att titta på behoven att anpassa dem för personer med funktionsnedsättning. Uppföljningsmetoden "Brukarrevision" ska prövas inom området socialpsykiatri. Den kommunikativa tillgängligheten ska fortsätta att utvecklas.

Samtliga enheter och verksamheter inom förvaltningen har ansvar för att vara aktiva när det gäller tillgänglighetsfrågorna.

Kompetens

Samtliga enheter och verksamheter ska upprätta individuella utvecklings- och kompetensplaner för varje medarbetare. Planerna utformas så att de svarar mot såväl individens som verksamhetens behov och bidrar till kvalitetsutveckling i verksamheten, ökad effektivitet och måluppfyllelse.

Metodutveckling

Begreppet evidensbaserad praktik, inom socialtjänsten och äldreomsorgen innebär att beslut fattas och insatser väljs utifrån bästa tillgängliga kunskap och beprövad erfarenhet. Avgörande utgångspunkt är den sökandes önskemål och uppfattning av hur situationen kan förbättras.

Till exempel ska rutiner och metoder för arbetet med våldsutsatta kvinnor och barn vidareutvecklas. En ny checklista används för personer som söker försörjningsstöd och har missbruks- eller psykiatrisk problematik. För att snabbt få en bild av den sökandes behov har specifika frågor tagits fram.

För att säkra god vård och omsorg för personer med demensdiagnos i förvaltningens verksamheter ska en diskussion om lämpliga evidensbaserade metoder påbörjas och eventuellt införas i verksamheter under det kommande året.

Förskolans uppdrag är att lägga grunden för livslångt lärande för nästa generation. Utveckling av det pedagogiska arbetet inom förskolan utgår ifrån kunskapsbaserade erfarenheter och vetenskapligt stöd. Sedan tidigare arbetar förskoleenheterna med att implementera metoder från Vägledande samspel, stöd

till vårdnadshavare att utveckla sitt föräldraskap. Kommande år kommer flera enheter att arbeta med Friska barnmetoder, ett program för bättre hälsa hos barnen, som har tagits fram av Karolinska institutet. Fritidsverksamheten har som mål att utveckla verksamheten utifrån Antonovskys salutogena modell, utvecklingsarbetet ska stärka den enskildes känsla av sammanhang och mening.

Utveckla arbetet med det integrerade ledningssystemet (ILS)

Det allmänna och avdelningsövergripande utvecklingsarbete som påbörjats för att öka verksamheternas möjligheter att styra genom resultat kommer att fortsätta. Arbetet med att göra mål och åtaganden och utforma indikatorer som bättre mäter vad som åstadkoms i verksamheterna genomsyrar all planering och uppföljning. Verksamheterna har särskilt fokus på att formulera brukarorienterade mål och åtaganden samt att formulera det förväntade resultatet på ett sådant sätt att det lätt går att mäta. Under året har enheterna i uppdrag att utforma och använda olika typer av brukarundersökningar för att mäta förändringar och upplevelser hos brukarna samt analysera, sammanställa och presentera resultaten på ett lättåskådligt sätt. Enheterna har därtill i uppgift att skapa strukturer och rutiner för att på ett smidigt och systematiskt sätt införliva årets resultat i det kommande årets verksamhetsplanering så att en reell styrning med hjälp av resultat sker i verksamheterna. Arbetsättet Verksamhet och hälsa stöder detta arbete.

Jämställdhet- och mångfaldsarbete

Förvaltningens enheter och verksamheter ska genomsyras av ett tydligt strategiskt och operativt jämställdhets- och mångfaldsarbete. Det gäller såväl i personalplanering och rekrytering som i förhållnings- och arbetsätt gentemot med brukare och klienter. Enheterna och verksamheterna ska sträva efter en personalsammansättning och kompetens som bäst och effektivast kan möta medborgarnas behov. Det är också viktigt att ständigt hålla diskussion, kunskapsinhämtning och uppmärksamhet levande för att motverka fördomar och diskriminerande beteende.

Under året ska särskilda behov hos hbt-personer uppmärksammas. Medarbetarna behöver stöd för att kunna anlägga ett hbt-perspektiv i det dagliga arbetet. Under 2013 ska alla chefer erbjudas utbildning i form av föreläsning eller seminarium. Respektive chef ansvarar för att synliggöra frågorna i personalgruppen

Lex Sarah

Nämnden ska under 2013 ta fram en ny rutin för lex Sarah enligt stadens nya riktlinjer och en strategi för att förankra den i hela organisationen. Den nya rutinen ska förtydliga ansvar och delegation av uppgifter inom förvaltningen. All personal ska få information och utbildning kring vad de nya riktlinjerna och rutinen innebär. Förvaltningen kommer bland annat att undersöka möjligheten till webbaserad utbildning för all personal.

Förvaltningen deltar i det nätverk för lex Sarah-ansvariga som bildats i staden.

Ny organisation, medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR

För att åstadkomma en effektivare bemanning med ökad kvalitet och minskad sårbarhet kommer stadsdelsförvaltningarna Farsta, Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck från 1 januari 2013 samarbeta kring medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS och medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR. Tjänsterna placeras inom Enskede – Årsta - Vantörs stadsdelsförvaltning.

Individ och familjeomsorg - Vuxna

Missbruk

Antalet personer i stadsdelsområdet med missbruksproblematik är jämförelsevis stort. Många av dessa börjar bli äldre och har behov av längre och mer omfattande stöd från samhället. Antalet personer som fick vård utan samtycke (enligt LVM) ökade under 2012. Det finns en risk att denna ökning fortsätter. Förvaltningen prioriterar behandlingsinsatser till unga missbrukare. Ett fortsatt motivationsarbete och snabba individuellt utformade insatser erbjuds. Målgruppen är högprioriterad vid den integrerade beroendemottagningen på Gullmarsplan. Ungdomarna har förtur till en läkarkontakt. Socialsekreterarnas utredningar genomförs skyndsamt. Behandling eller kvalificerad stödinsatser erbjuds så snabbt som möjligt. Anhöriga till missbrukare och personer med psykisk funktionsnedsättning uppmärksammas särskilt och ges information om vilket stöd som finns att få. Utveckling av samarbetet mellan vuxenheten och enherna för barn och ungdom, kring målgruppen 18-20 år, fortsätter.

Hemlöshet

Vid stadens senaste räkning av hemlöshet visade det sig att Farsta stadsdelsområde har flest hemlösa jämfört med andra områden i staden. Förvaltningen utvecklar en modell där den som är hemlös på sikt ska kunna få eget boende. I en boendekedja ges kompletterande insatser som ska öka möjligheten att situationen förbättras och det egna boendet kan behållas mer långsiktigt. Det behövs boendestöd, sysselsättning och skuldrådgivning. Annat viktigt är social träning och en fritid som upplevs meningsfull. Möjligheter till ett umgänge utan missbruk måste finnas. En sådan möjlighet kan fås genom samverkan mellan förvaltningens öppenvård och föreningen Bästa Svängen.

Utvecklingsarbetet i Hökarängen fortsätter för att förebygga och motverka hemlöshet bland invånarna och personer med missbruksproblem. Dagverksamheten Porten, för hemlösa och missbrukare, utvecklar verksamhetens insatser. Det krävs utåtriktade och aktivt motiverande insatser. En socialsekreterare finns i Hökarängen på heltid och har till uppgift att arbeta mobiliserande och uppsökande bland missbrukare i området. Arbetet bedrivs i nära samarbete med kyrkan och andra socialt inriktade verksamheter i området. Medel söks ur centrala medelsreserven för att finansiera dagverksamhet, stödboende och utveckling av det uppsökande arbetet.

Våld i nära relationer

Personer som är utsatta för våld i nära relationer och på grund av hedersrelaterad problematik får stödinsatser efter situation och behov. Förvaltningen deltar i ett projekt tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning där syftet är att utveckla stödet till kvinnor och barn som är utsatta för våld eller hot om våld. Metoder och rutiner för det akuta mottagandet och de långsiktiga insatserna har utvecklats. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna Skarpnäck, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen bedrivs mansomtagningen som erbjuder stöd till män som utövat våld. Förvaltningen planerar också att tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar starta ett gemensamt stödcentrum för personer som utsatts för våld i nära relationer. I centret ska inledningsvis finnas kvinnostödare och olika former av gruppstöd.

Individ- och familjeomsorg - Barn och ungdom

Den förebyggande strategin från 2009 är grund för det fortsatta utvecklingsarbetet för ett bra stöd till barn, ungdomar och barnfamiljer. Insatser och förebyggande arbete prioriteras i syfte att tidigt fånga upp barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Stöd och behandlingsarbete ska främst ges på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet. Genom öppenvårdsinsatser ökar möjligheten till inflytande, självständighet och det egna ansvaret synliggörs. Koppling till en invand miljö och egna nätverk bidrar ofta till bättre och effektivare insatser. Innan beslut om extern öppenvård fattas ska alltid en bedömning göras om behovet kan tillgodoses av förvaltningens egna öppenvårdsresurser.

I de fall där föräldrarna inte kan tillgodose barnets grundläggande behov, alternativt att ungdomen lever ett utsatt liv med kriminalitet och missbruk, kan det bli aktuellt att placera barnet/ungdomen utanför familjen. Stödboende för ungdomar, Tallkrogens Hus, ska i första hand prövas innan extern placering övervägs. Ungdomar som är på väg in i vuxenlivet och som via stödboendet Tallkrogens Hus påvisat goda resultat, ges möjlighet till en träningslägenhet för att även fortsatt kunna ta ansvar för sitt eget liv.

Preventionsarbete

Under 2013 kommer förvaltningens preventionsarbete att ses över med större fokus på föräldrar.

Föräldrar med hemmavarande barn och ungdomar kommer bjudas in till

- informationsträffar om bruk av tobak, cannabis, alkohol och droger
- föräldrakurser

Ett handfull medarbetare, preventionssamordnare, resurssamordnare och biträdande förskolechefer kommer att utbildas till cirkelledare för föräldrakursen ABC - Alla barn i centrum. ABC-cirkeln omfattar fyra träffar och vänder sig

föräldrar i åldrarna tre till tolv år. Kursledaren informerar om forskning kring föräldraskap och barns utveckling och leder diskussioner utifrån olika frågeställningar.

Stöd till barn, ungdomar och familjer i förvaltningens öppenvård

Familjestödsenheten ska vidareutveckla det interna arbetet för att säkra att personalens olika kompetenser tillvaratas och länkas samman i syfte att förstärka skyddsnetet för de ungdomar och familjer som beviljas insatser. Metoden Circle of Security införs som en gemensam arbetsmodell i arbetet med familjer med våldsproblematik.

Fältassistenter ska under året prioritera arbetet med att fånga upp och skapa kontakt med de yngre tonåringarna som rör sig utomhus i stadsdelsområdet. Arbetet ska omfatta samverkan med de föräldrar som engagerar sig i natt- och kvällsvandringar. Regelbundna möten med polis, personal på fritidsgårdar och skolor hålls för att tillsammans inventera och planera eventuella insatsbehov för ungdomar som befinner sig i riskzonen.

Med stöd av Söderortsvisionen ska arbetsmodellen Sociala insatsgrupper (SIG) införas. Två socialsekreterare kommer att agera som så kallade lotsar och koordinera insatser för att ge rätt stöd till ungdomar som hamnat i kriminalitet. Arbetet sker i nära samarbete med bland annat polisen.

Projekt Famnen startade hösten 2012 och ska pågå i tre år. Famnen som har en förebyggande inriktning är en mottagning för barn och föräldrar som vänder sig till barn och unga som uppvisar på lätt till medelsvår psykisk ohälsa. Insatsen kräver ingen remiss utan barn och föräldrar kan vända sig till Famnen direkt. Första kontakten med Famnen sker via ett telefonsamtal eller sms. Därefter får familjen/ungdomen en tid för ett första besök. Famnen är ett samarbete mellan förvaltningen och Carema Vårdcentral som övergår till att drivas av Capio från 2013. Mottagningen ligger i vårdcentralens lokaler. På Famnen arbetar kuratorer/socionomer och psykologer. Övriga viktiga samarbetspartners är alla som i sitt arbete möter barn och ungdomar i Farsta stadsdelsområde.

Barn och ungdom - utredning

Utredningsmetoden Signs of Safety används nu i utredningsarbetet. Metoden, som är ett komplement till BBIC-modellen, är en enkel och strukturerad kartläggning av barnets säkerhet, det vill säga de tillgångar och resurser i livsmiljön som långsiktigt kan fungera som skydd för barnet eller ungdomen.

En metodutvecklare kartlägger enhetens målgrupp och insatser, deltar i metoder för utvärdering/uppföljning av insatser, deltar i metodutvecklingen på enheten och ska föreslå alternativa metoder och kompetensinsatser för medarbetarna.

Uppföljningsmetoder utvecklas för att se vilka insatser som tillgodoser barns, ungdomars och familjers behov och leder till önskat resultat. Framgångsfaktorerna bakom lyckade insatser och varför en del insatser inte ger önskat resultat, ska identifieras.

Viktiga rutiner som behöver säkras är:

- kontakt tas med familjer inom 24 timmar efter att en orosanmälan om att barn far allvarligt illa
- föräldrasamtal hålls inom 48 timmar när en minderårig har påträffats påverkad eller anmälts för brott

Samarbetet mellan utredningsenheten för barn och ungdom och enheterna för vuxna, försörjningsstöd och biståndsenheten för omsorger om personer med funktionsnedsättning vidareutvecklas. Det behövs en samsyn och ett gemensamt förhållningssätt när barn, ungdomar och familjer med sammansatt problematik är aktuella vid flera av förvaltningens enheter.

Placerade barns skolsituation

Skolan och goda skolresultat är en mycket stor skyddsfaktor för barn och ungdomar. En kartläggning av placerade barns skolsituation att genomförs i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Samverkan med skolan

Samarbetsforumet SSPF, där representanter för socialtjänst, skola, polis, förskola och fritid möts för att utbyta erfarenheter och kunskap samt samordna sina insatser runt enskilda elever, kommer att ha fyra möten under året.

Avdelningschef och enhetscheferna för barn och ungdom, träffar rektorerna för de kommunala skolorna minst fyra gånger per år. Mötena ska innehålla dialog och information rörande strategiska samverkansfrågor mellan skolorna och socialtjänst.

Tillsammans med utbildningsförvaltningen kommer förvaltningen att bjuda in samtliga privata skolor i området för att diskutera samarbete och för att få till en gemensam samverkansöverenskommelse.

Funktionsnedsättning inklusive socialpsykiatri

Socialpsykiatri

Arbetet med uppföljning och ett mer resultatorienterat förhållningssätt ska utvecklas inom området, såväl på beställar-/myndighetssidan som bland utförarverksamheterna. För att få en så långt möjligt tillförlitlig bild av kvaliteten behövs flera olika uppföljningsmetoder som kompletterar varandra och bidrar till en helhetsbedömning. Således krävs att utvecklingsarbetet görs inom alla verksamheter vilket också sker för närvarande.

Beställar-/myndighetsdelen utredande socialsekreterare använder bedömningsinstrumentet DUR (dokumentation-utveckling-resultat). Det är en viktig komponent i utvecklingsarbetet och förbättrar möjligheterna att följa upp resultatet av beslutade insatser. Det uppföljningsinstrument som staden centralt

utvecklat de senaste åren, som ska förvaltas av socialförvaltningen, kommer också att vara en viktig del i arbetet med att fokusera mer på resultat och kvalitet. Instrumentet innehåller en mycket tydlig och strukturerad uppföljning på individnivå. Instrumentet gör det också möjligt att kunna sammanställa resultat på grupp och enhetsnivå vilket förbättrar möjligheten att dra generella slutsatser kring kvaliteten i verksamheten. Personal och ledning kommer att delta i de utbildningar som kommer att ges rörande instrumentet och dess tillämpning.

Efter studiebesök i Göteborg ska en metod för uppföljning prövas vid utförarverksamheten EMMA, så kallad brukarrevision. Brukare intervjuar varandra och bidrar på så sätt till ett brukarperspektiv vid utvärdering av verksamheten.

Funktionsnedsatta med LSS-insatser

Förvaltningens inriktning är att kontinuerligt höja kompetensen hos biståndshandläggarna genom handledning och utbildning. Alla beslut följs upp minst en gång per år. Rutinerna för att göra brukarna mer delaktiga i valet av utförare, utvecklas. Brukare, som har rätt till LSS-insatser kan begära en individuell plan. Alla brukare får information om denna möjlighet i samband beslutet. Verksamheterna genomför årligen brukarenkäter som följer upp hur brukarna upplever kvaliteten i de insatser som erbjuds. De centralt genomförda brukarundersökningarna analyseras. Efter behov genomförs de förbättringsåtgärder som bedöms behövas.

Neuropsykiatri

Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är en ökande målgrupp inom förvaltningens verksamhet. Medarbetarnas kompetens har ökat, bland annat genom utbildningsinsatser. Utvecklingsområden är att finna på nya arbetssätt och insatser samt att samverka inom förvaltningen och med landstingets psykiatri.

Gruppboendestäder

Farsta gruppboendestäder fortsätter att utveckla arbetssätt och rutiner inom ramen för modellen Verksamhet och hälsa. Mycket av arbetet handlar om att erbjuda de boende en jämn och hög kvalitet oavsett vem som utför stödet och omsorgen. Arbetet och planeringen med att anlägga en terapeutisk trädgård fortsätter. Trädgården inrättas i etapper, fullt utbyggd kommer trädgården att fylla en funktion även vintertid. Trädgården finansieras genom verksamhetsmedel, beviljade medel från Danellii stiftelse och bidrag från kyrkan.

Enligt kommunfullmäktiges beslut i 2013 års budget ska utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar öka. Stadsdelsnämnderna ska vidta åtgärder för att klara årsmålet om 100 nya bostäder varje år. De flesta nya bostäder i Stockholm byggs i flerbilshus. Men inom målgruppen för kommunfullmäktiges beslut finns även ett stort antal människor som behöver en mer fristående boendeform. Många av dessa kan på grund av sina funktionsnedsättningar idag inte beredas bostad i Stockholm utan hänvisas till

andra delar av landet långt från sin egen familj. Farsta stadsdelsnämnd har god erfarenhet av att erbjuda kvalificerad vård och omsorg i friliggande gruppboendestäder. Det finns också fortfarande relativt mycket byggbar mark i stadsdelsområdet till skillnad från mer stadsliknande miljöer i andra stadsdelar. Nämnden bör därför få i uppdrag att pröva möjligheten att bygga 1-2 friliggande gruppboendestäder med inriktning för gruppen med svår autism och andra funktionsstörningar som innebär svårighet att bo i flerfamiljshusstäder.

Särskilda projekt

Två enhetschefer inom området funktionsnedsättning deltar som experter i ett EU-finansierat projekt som syftar till att utveckla vården och omsorgen vid ett boende för barn och unga med funktionsnedsättningar i Lettland. Specifikt handlar det om att utveckla sinnesstimulerande aktiviteter i verksamheten genom att skapa så kallade upplevelserum och en terapeutisk trädgård vid boendet.

Äldreomsorg

Äldreboendepanering

Behovet av vård- och omsorgsboende förväntas vara relativt konstant i stadsdelsområdet de närmaste åren. Den lokal som inrymmer Farsta vård- och omsorgsboende ska som tidigare beslutats avvecklas och ge plats för studentbostäder, så snart det finns en alternativ lösning. Samtidigt utreds en framtida ombyggnad av Edö vård- och omsorgsboende och servicehuset. Arbetet för att hitta en långsiktig lösning fortsätter under 2013.

Stockholms stad har infört en parboendegaranti som innebär att äldre par som vill ha rätt att fortsätta bo tillsammans när en av dem beviljas vård- och omsorgsboende (somatisk inriktning). I planeringen för framtida vård- och omsorgsboende ska förvaltningen säkerställa att den möjligheten finns inom stadsdelsområdet.

Hemtjänstorganisationen

2012 genomfördes en omorganisation inom den kommunala hemtjänsten i Farsta. Fyra enheter slogs samman till en. Syftet med omorganisationen var att skapa ett konkurrenskraftigt kommunalt hemtjänstalternativ för kunder i stadsdelsområdet. Under 2013 ska den nya organisationen utvärderas för att se om förändringen fått avsedd effekt.

Grundutbildning

Inom alla nämndens verksamheter inom äldreomsorgen ska personal erbjudas kompetensutveckling, Satsningen på grundläggande utbildning i svenska ska fortsätta så länge det finns behov. Målet är att alla ska ha tillräckligt goda kunskaper i svenska för att kunna tillgodogöra sig den grundutbildning som staden erbjuder all baspersonal.

Specialiserade hemtjänstgrupper

Alla verksamheter ska utveckla personalens kompetens inom området demens. Hemtjänsten och servicehuset har beviljats medel för att bilda specialiserade hemtjänstgrupper (demensteam). I arbetsgrupperna kommer ett antal personer att utbildas för att sedan fungera som kontaktpersoner för kunder med demensdiagnos. Gruppen ska också medverka till utveckling av omhändertagandet av de kunder som har demensdiagnos inom hemtjänst, både i servicehuset och i ordinärt boende.

Kvalitetshöjning inom vård och omsorg för personer med demensdiagnos

Personal i vård- och omsorgsboenden ska få fortsatt utbildning inom området demens. Baspersonal ska få kontinuerlig kompetensutveckling genom bland annat den webbaserade utbildningen demens ABC och återkommande föreläsningar som arrangeras av Demensförbundet/Lärgården. Sjuksköterskor på Edö gruppboende ska genomgå en högskolekurs på Silviahemmet för att ytterligare förstärka sin spetskompetens. Möjligheten att använda terapihudar inom demensvården utreds.

Edö gruppboende och Farsta vård- och omsorgsboende har sedan 2011 beviljats särskilda medel för ökad bemanning inom demensvården. Förstärkningen ska ge den äldre mer tid med sin kontaktperson och utöka bemanningen i första hand på kvällar och helger. Satsningen har gett god effekt i nämndens vård- och omsorgsboenden och bidragit till en lugnare situation för de boende. Under 2013 kommer förstärkningen att fortsätta på samma nivå som tidigare år.

Dokumentation

Den sociala dokumentationen är grundläggande för god kvalitet och för ett professionellt förhållningssätt i arbetet. Under 2013 ska ett nytt arbetssätt med utbildade dokumentationshandledare förankras i alla nämndens verksamheter. Personal med spetskompetens ska handleda sina kollegor för en förbättrad dokumentation. Syftet är att alla brukare och kunder ska få en säker omsorg utifrån individuella behov och förutsättningar. Arbetssättet ska utvärderas under 2013.

Uppsökande och förebyggande verksamhet

Förvaltningen ska fortsätta med att som tidigare år kontakta alla nyblivna 75-åringar i stadsdelsområdet. De ska erbjudas information och möjlighet att välja mellan hembesök, informationsträffar och andra former för informationsöverföring. Sedan tidigare är alla över 75 år kontaktade.

Förvaltningen ska erbjuda olika aktiviteter för äldre i Aktivitetshuset Tuben i förebyggande syfte. Exempel är gymnastik, qi gong, balansträning och skapande dans som ska erbjudas varje vecka. En ny verksamhet med "iPad-café" för seniorer ska introduceras.

Särskilda projekt

Förvaltningen deltar i ett EU-finansierat projekt kallat "Design led innovations for active ageing" DAA som startade upp under 2012. Syftet med projektet är att ge deltagarna nya verktyg för att utveckla äldreomsorgen. Det sker genom erfarenhetsutbyte. Respektive nation arrangerar en workshop där innovativa idéer för att möjliggöra ett aktivt åldrande presenteras. Förvaltningen samarbetar med Norrmalms stadsdelsförvaltning och äldreförvaltningen i projektet. Under 2013 ska Stockholm arrangera en workshop med deltagare från de samverkande nationerna.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom loF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	70 %	80 %	Tertial
Andel enskilda som ökat sin funktionsförmåga inom socialpsykiatri	15 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (loF)	80 %	80 %	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (loF)	68 %	65 %	Tertial
Andelen försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i nämnden	25 %	-	År
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	öka	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	73 %	öka	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att stadens inne och utemiljö är tillgänglig och användbar. (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
Andelen barn och ungdomar med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet. (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	15 %	tas fram av nämnderna	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	tas fram av nämnden	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	1 %	tas fram av nämnden	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	89 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	90 %	90 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	76 %	76 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	85 %	85 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	90 %	90 %	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska säkerställa att stadens riktlinjer för samverkan mellan förskola, skola och socialtjänst för barn/ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa är implementerad i alla förskolor och skolor	2013-01-01	2013-12-31
Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska i samråd med bostadsbolagen inventera möjligheten att bygga om/ omvandla befintliga byggnader till gruppbestäder eller servicebostäder.	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31
Säkerställ att nämnderna beställer de gruppbestäder som behövs.	2013-01-01	2013-12-31
Förstärka arbetet med att erbjuda kollo. Både riktade insatser och generellt tillgängliggöra informationen. Möjligheten till anmälan ska finnas digitalt och manuellt.	2013-01-01	2013-12-31
Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31
Stadsdelsnämnderna ska strukturerat arbeta med att förbättra brukarnas nöjdhet	2013-01-01	2013-12-31

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att äldreomsorgens myndighetsutövning och kommunala utförare arbetar i enlighet med Stockholms stads värdegrund och värdighetsgarantier	2013-01-01	2013-12-31
Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna utveckla principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

De som beviljas insatser kan påverka hur de utförs.

Förväntat resultat

Brukare och kunder känner att de har möjlighet att påverka hur beviljade insatser utförs.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning som i brukarundersökningar visar sig nöjda med inflytandet.	70 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla chefer ska få utbildning kring hbt-frågor	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Äldre i särskilt boende har en inbjudande måltidsituation.

Förväntat resultat

Brukare i nämndens särskilda boenden för äldre tycker att måltiderna är trevliga.

NÄMNDMÅL:

Äldre och funktionsnedsatta har tillgång till ett varierat utbud av aktiviteter.

Förväntat resultat

Alla kommunala utförarenheter inom äldreomsorgen och omsorgen för funktionsnedsatta erbjuder olika aktiviteter.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dagsutflykter ska erbjudas äldre under sommarmånaderna och vid jul.	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Sociala aktiviteter för äldre ska utvecklas i samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

De som utsatts för våld i nära relationer får hjälp och stöd.

Förväntat resultat

Personer som utsatts för våld i nära relationer har fått adekvat stöd såväl akut som långsiktigt.

Årets indikatorer ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Årsmål sätts efter årets resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal ärenden som handlagts av kvinnostödjarna i projektet Våld i nära relationer, under året	40	År
Antal besök till Mansmottagningen.	25	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Inom projektet Våld i nära relationer planeras ett stödcentrum tillsammans med Skarpnäcks och Enkede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltningar.	2012-08-01	2013-12-31
Män som utövat våld erbjuds alltid stöd genom mansmottagningen.	2012-04-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Hemlösa och de som riskerar att bli hemlösa får stöd för ett varaktigt boende

Förväntat resultat

Personer som tidigare varit hemlösa eller haft ett tillfälligt boende har ett mer varaktigt boende. Personer som riskerat vräkning kan bo kvar.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel hyresgäster på förvaltningens boende FarstaSteget (AndraSteget) som fått försökslägenhet 2013	20 %	År
Andel hyresgäster som, efter boende på FarstaSteget, fått eget kontrakt på försökslägenhet 2013	100 %	År

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal personer som genom stöd och bistånd fått ökad möjlighet till att ha ett varaktigt boende	140	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Det uppsökande arbetet i Hökarängen fortsätter och utvidgas till Farsta centrum. Stöd och insatser mot missbruk erbjuds personer med missbruksproblematik som vistas på allmän plats.	2012-09-01	2013-12-31
Förvaltningens öppenvård fortsätter att utveckla stödet till missbrukare och hemlösa tillsammans med föreningen Bästa Svängen.	2012-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Socialtjänstens beslut och val av insatser utgår från bästa tillgängliga kunskap.

Förväntat resultat

Insatser som baseras på beprövad kunskap och utgår ifrån de sökandes aktiva medverkan ökar möjligheten att uppnå de mål som uppsatts för insatserna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortsatt översyn av metoder för uppföljning av individinsatser för att utveckla en evidensbaserad praktik.	2012-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

I Farsta finns tillgänglighet, även för personer med funktionsnedsättning, till deltagande i samhällets gemenskap.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
21 aktiviteter genomförs utifrån de sju målen i stadens program för tillgänglighet, "En stad för alla"(se bilaga).	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Barn och unga i behov av stöd, får stöd och behandlingsinsatser, företrädesvis inom förvaltningens öppenvård.

Förväntat resultat

De barn och ungdomar som behöver stöd får det. Hemmaplanslösningar, när de är möjliga, förväntas ge mer långsiktigt positiva resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
----------------------	--------	--------------

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel ungdomar som bor i stödboende som under året har kvalificerat sig för att gå vidare till annat boende	60 %	År
Andel ungdomar som är boende i Tallkrogens hus som upplever att det har fått stärkt självkänsla och självförtroende	80 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brukarenkätundersökning genomförs med de som erhåller insatserna kontaktperson, kontaktfamilj, särskilt kvalificerad kontaktperson	2012-01-01	2013-12-31
Fortsatt utveckling av samarbete mellan vuxenenheten och familjestödsenheten kring målgruppen ungdomar 18-20 år med missbruks- och/eller psykiatrisk problematik	2012-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förebyggande insatser för barn och ungdomar minskar risken för missbruk, kriminalitet och annat skadligt beteende.

Förväntat resultat

Barn får en bättre uppväxtsituation. Färre ungdomar röker, missbrukar eller begår kriminella handlingar.

70 % av de ungdomar som fått stöd och hjälp av familjestödsenheten upplever att de klarar sin vardag bättre.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte använder alkohol	45 %	År
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte använder tobak.	82 %	År
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte har testat narkotika.	89 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brukarenkätundersökning genomförs med de ungdomar som har sökt kuratorskontakt på ungdomsmottagningen	2012-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Individ- och familjeomsorgen, fritidsverksamheten, förskolan och skolan har ett fungerande samarbete.

Förväntat resultat

Samordning av resurserna ger bättre stödinsatser för barn och unga.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal förskolor har en namngiven kontaktperson hos socialtjänsten	39	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Individ- och familjeomsorgens ledning träffar rektorerna i Farstas skolor fyra gånger under året.	2012-11-01	2013-12-31
Minst fyra träffar med förskola, fritid, skola, socialtjänst och polis ska genomföras under året.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

De som ansöker om insatser är delaktiga i biståndsutredningen.

Förväntat resultat

Äldre och personer med funktionsnedsättning anser att de fått möjlighet att delta aktivt i biståndsutredningen.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel hemtjänstkunder som tycker att de fått berätta om sin situation när de träffat en biståndshandläggare	80 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Förutsättningarna att samordna brukarundersökningar inom de olika biståndsbedömande enheterna, ses över.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen ger adekvat stöd till anhöriga som hjälper och vårdar närstående som är långvarigt sjuka, äldre eller funktionsnedsatta.

Förväntat resultat

Anhöriga som hjälper och vårdar närstående får ett bra stöd från förvaltningen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Träffar för anhöriga som hjälper och vårdar äldre närstående ska arrangeras i aktivitetshuset	2013-01-01	2013-12-31

**NÄMNDMÅL:
Förvaltningens har ett bra samarbete med landstinget.****Förväntat resultat**

Lokala samverkansavtal finns och är aktuella.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Lokala samverkansavtal upprättas eller revideras.	2012-01-01	2012-12-31

**NÄMNDMÅL:
Myndighetsutövningen präglas av ett respektfullt bemötande.****Förväntat resultat**

Äldre upplever att biståndshandläggare behandlar dem med respekt. Antalet klagomål som avser bemötandet minskar (Avdelningen Vuxna) 60 % av de som deltar i enhetens enkätundersökning om bemötande är nöjda (Barn och Ungdom)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel hemtjänstkunder som tycker att de blivit bemötta på ett respektfullt sätt när de träffat en biståndshandläggare.	80 %	År
Andel som upplever att de blivit bra bemötta vid utredning och biståndsbedömning inom individ- och familjeomsorg och funktionsnedsättning.	80 %	År

**NÄMNDMÅL:
Särskilda boenden har säker hälso- och sjukvård****Förväntat resultat**

Äldre som bor i särskilda boenden (kommunal och enskild regi) ska ha aktuella läkemedelsgenomgångar och riskbedömningar enligt gällande rutiner.

Alla anställda i kommunala verksamheter ska känna till basala hygienrutiner.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare i särskilda boenden som har läkemedelsgenomgångar enligt gällande rutin	90 %	År
Andel brukare i särskilda boenden som har som har riskbedömningar för fall enligt gällande rutin	90 %	År

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare i särskilda boenden som har som har riskbedömningar för trycksår enligt gällande rutin	90 %	År
Andel brukare i särskilda boenden som har som har riskbedömningar för undernäring enligt gällande rutin	90 %	År

NÄMNDMÅL:

Äldreomsorgens medarbetare har god kompetens för sitt uppdrag.

Förväntat resultat

Personal som arbetar med personer med demensdiagnos har särskild kompetens på området.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Demensteam med utbildad personal bildas inom den kommunala hemtjänsten.	2013-01-01	2013-12-31
Det dokumentationsprojekt som genomfördes 2012 utvärderas utifrån uppsatta projektmål.	2013-01-01	2013-12-31
En särskild satsning på information om lex Sarah utifrån nya riktlinjer och rutiner genomförs inom äldreomsorgen.	2013-01-01	2013-12-31
Ett nätverk för dokumentationshandledare bildas inom äldreomsorgen.	2013-01-01	2013-04-30

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

Delaktighet och inflytande

Kompetensutvecklingsprojektet Verksamhet och hälsa (avslutades sista december 2012), fortsätter nu inom ordinarie verksamhet. Ytterligare tio arbetsplatser kommer under året att integrera arbetssättet som anpassas utifrån verksamheten och med kunden i fokus. Arbetssättet ger medarbetarna ett ökat inflytande över den dagliga verksamheten och arbetsinsatsen kopplas tydligt till organisationens mål, åtaganden och resultat.

Arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud ska fortsätta och målet är att samtliga chefer är diplomerade.

Den nya rutinen för det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter att förankras i förvaltningen. Rutinen bygger på att medarbetarna engageras i arbetsmiljöfrågorna

genom en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och uppföljning av olika arbetsmiljöområden inom enheten.

Främja hälsa och minska sjukfrånvaron

Det hälsofrämjande arbetet är integrerat i det systematiska arbetsmiljöarbetet och ska fortsätta att utvecklas och uppmärksammas. Hälsoplaner på individ- och gruppnivå ska finnas på alla enheter och kontinuerligt följas upp och utvärderas

Pilotprojektet "Fysisk pulshöjande aktivitet på schemalagd arbetstid" pågår på fyra enheter. Innan aktiviteten startade fick alla deltagare möjlighet att genomföra hälsoprofilbedömning (HPB) och konditionstest. Utvärdering kommer att göras på gruppnivå under våren 2013 med möjlighet till en uppföljning genom ny individuell HPB samt konditionstest.

Hälsocoacherna på enheterna, i dagsläget 30 stycken, har som uppgift att inspirera sina kollegor till friskvårdsaktiviteter. Hälsocoacherna kommer att erbjudas fortbildning i sin roll som coach.

Hälsodiplomering. Förvaltningen kommer under året utreda möjligheten till att enheter kan bli hälsodiplomerade.

Arbetet med att öka frisknärvaron och sänka sjukfrånvaron fortsätter. Fokus ligger på målgruppen sjukskrivna 15 dagar t o m 180 dagar samt medarbetare med återkommande korttidssjukfrånvaro och medarbetare med hälsomässiga riskfaktorer i zonen för långvarig sjukskrivning.

Sjukfrånvarostatistik på enhets- och avdelningsnivå följs upp månadsvis av förvaltningsledningen. Åtgärder sätts in på enheter med särskilt hög frånvaro.

Den centrala upphandlingen av företagshälsovården innebär att Previa AB blir ny partner i arbetet med förebyggande åtgärder och rehabilitering.

Medarbetarundersökningen

Resultaten från 2012 års medarbetarenkät ger förvaltningen ett Aktivt medskaparindex (AMI) på 81 att jämföra med stadens gemensamma på 79. AMI består av tre delindex; motivation, ledarskap och styrning. Ledarprofilen på organisationsnivå visar att det största förbättringsområdet finns inom områdena dialog, delaktighet och återkoppling. För 2013 är målsättningen att AMI ska öka till 83.

Varje enhet ska analysera resultatet av medarbetarundersökningen och utarbeta en handlingsplan som rapporteras och följs upp. Enheterna kommer, vid behov, att erbjudas stöd i återkopplingen till medarbetarna och i arbetet med att upprätta en handlingsplan.

Chefs- och kompetensförsörjning

Grundat på enheternas och chefernas behov kommer informationstillfällena att genomföras bland annat i form av frukostseminarier med olika teman. Några exempel är missbruksproblematik och löneprocessen.

Programmet för chefskörkort ger en bred introduktion om stadens verksamhet, organisation och styrning. Alla nya chefer ska ha chefskörkort och också få en individuell introduktion på förvaltningen.

Förvaltningens chefer uppmanas att delta i stadens utvecklingsgrupper. Syftet med grupperna är att ge deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter och därigenom öka förståelse för ledarskapets villkor.

Stimulera till chefsuppdrag

Medarbetare som bedöms lämpliga att bli ledare/chefer uppmärksammas. Ett individuellt anpassat program utarbetas där det bland annat ingår mentorskap från en erfaren enhetschef. I programmet kommer det även ingå information om förvaltningens olika verksamheter samt ekonomi- och personalfrågor.

Personal- och kompetensplanering

Förvaltningen har per den 1 oktober 2012, 1132 tillsvidareanställda medarbetare och cirka 200 månadsanställda vikarier.

De närmaste fem åren kommer mellan 25-30 medarbetare att gå i pension (med antagandet att de går vid 65 år). Den största gruppen är förskollärare med cirka 25 medarbetare fem år framåt. För övriga yrkesgrupper är det relativt jämt med ca 10 undersköterskor och 10 vårdbiträden under kommande fem år. Övriga grupper har ett par avgångar om året.

Det har inte förekommit några större förändringar under året och en bedömning är att det inte kommer att vara det under kommande 2013. En viss naturlig rörlighet på cirka 170-180 (180 nyrekryteringar och 173 avslutade anställningar) kan förväntas även kommande år.

Några förväntade upphandlingar eller återtagande av entreprenader finns inte i aktivitetsplanen för 2013 som skulle kunna medföra antingen en ökning eller minskning av antalet medarbetare. Befolkningsprognosen för äldre visar inte några större förändringar de närmaste åren vilket skulle kunna medföra förändringar i antal medarbetare. Däremot finns det behov av kompetensutveckling.

Kompetensplaneringen inom äldreomsorgen omfattar:

- erbjudande om grundläggande utbildning i svenska och grundutbildning till all baspersonal fortsätter
- hygienutbildning till all baspersonal inom hemtjänst och dagverksamhet webbutbildning och föreläsning
- specialiserade hemtjänstgrupper inom området demens utbildas med projektmedel från äldrenämnden. Avser både hemtjänsten och servicehuset
- demensutbildning inom vård- och omsorgsboende. Så många som möjligt av baspersonalen ska genomgå den webbaserade utbildningen "Demens

ABC”. Ett antal sjuksköterskor kommer att erbjudas utbildning på högskolenivå på Silviahemmet

- Förvaltningen ska ta fram en plan för och genomföra utbildning inom lex Sarah för baspersonal i alla verksamheter.

Kompetensplaneringen inom socialtjänsten omfattar:

- inom området funktionsnedsättning ska personalen fortbildas i så kallat lågaffektivt beteende
- inom socialtjänsten fortsätter arbetet med att erbjuda personalen kompetensutveckling för att utveckla ett evidensbaserat förhållningssätt. Kompetensutvecklingen sker genom föreläsningar, kortare utbildningar och kunskapsutbyte
- inom socialtjänsten prioriteras utbildningar kopplade till arbetet med barn som far illa och arbetet för att motverka hemlöshet

Kompetensplaneringen inom förskola och fritid omfattar:

- utbildning till rim- och ramspilot och danspilot, förskolepersonal
- "tecken som Språk", förskole- och fritidsverksamhetspersonal bland annat för att stödja barns språkutveckling
- fortsatt utbildning av förskolepersonal och enhetschefer i informations- och mediateknik att användas i det pedagogiska arbetet och för att förbättra enheternas informationsutbud och marknadsföring
- utbildning av ett antal mentorer som kommer att ansvara för introduktion av nyutbildade och nyanställda förskollärare
- utbildning av fritidsgårdspersonal så att de kan coacha ungdomar som vill söka pengar från en "snabb slant" för att genomföra sina projekt

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	260 st	öka	År
Aktivt Medskapandeindex	83	öka	År
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	20 %	öka	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	76 %	öka	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	95 %	öka	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	5 %	4,4 %	Tertial

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Kommunstyrelsen ska i samråd med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna se över och utveckla stadsgemensamma principer och metoder för rekrytering, kompetensutveckling och karriärvägar för förskolans personal	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av verksamhetsutveckling genom medarbetarnas delaktighet.

Förväntat resultat

Andelen medarbetare som rekommenderar förvaltningen som arbetsgivare ökar från 7,9 till 8,1 i medarbetarenkäten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
De arbetsplatser som medverkat i projektet verksamhet och hälsa fortsätter använda arbets sättet och tio nya arbetsplatser startar upp under året.	2013-01-01	2013-12-31
Förvaltningsövergripande lönekriterier ska utarbetas.	2013-01-01	2013-03-31
Medarbetarenkätens resultat ska aktivt följas upp genom enheternas handlingsplaner.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens frisknärvaro är hög.

Förväntat resultat

Andelen sjukskrivna minskar till högst 5,0 %

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Hälsoplaner finns på grupp- och individnivå.	2013-01-01	2013-12-31
Schemalagd friskvårdstid provas på några enheter.	2013-01-01	2013-12-31

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Måluppfyllelse uppnås genom att styra resurser i syfte att göra rätt saker och nå önskat resultat. Kärnverksamheten prioriteras och aktiv uppföljning av mål och resultat leder till en effektiv organisation med hög kvalitet.

Farsta stadsdelsförvaltnings förslag till budget för 2013 är netto 1 322,2 mnkr. Investeringsbudgeten är 10,2 mnkr. Jämfört med 2012 har budgeten ökat med 56,4 mnkr. Ökningen beror främst på fler barn i förskolan samt fler personer inom funktionsnedsättning. Budgeten för individ- och familjeomsorg är högre på grund av att Farsta 2013 får en större del av stadens totala budget för verksamheten. Äldreomsorgens ökning beror på indexuppräknade priser för vård- och omsorgsboende samt ökad hemtjänstpeng. Anslaget till ekonomiskt bistånd har minskat med 1,9 mnkr.

Staden har tagit fram ett nytt kommunikationsprogram. I enlighet med programmet kommer kommunikation bli ett strategiskt verktyg inte bara vad gäller information utan också vad gäller exempelvis måluppfyllelse, verksamhetsutveckling och arbetet med medarbetarenkäten.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten är i balans

Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheterna och ekonomiska prognoser och analyser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag.

Under året gör alla enheter sina månadsrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet. Vid befarade underskott vidtas åtgärder och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna. En förutsättning för detta är att prognoserna görs så säkra som möjligt. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och dialog kring prognosvariationer med enheterna i verksamheten.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)	+/- 1 %	+/- 1 %	År

**NÄMNDMÅL:
Förvaltningen har budget i balans.**

Förväntat resultat

Prognossäkerheten är hög och förvaltningen uppvisar en budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortbildning i uppföljningsarbete och prognossäkerhet för enhetschefer.	2013-01-01	2013-12-31

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2013

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftsbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden 2013 är netto 1 322,2 mnkr. Jämfört med 2012 har budgeten ökat med 56,4 mnkr. Ökningen beror främst på ökade volymer inom förskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning. Anslaget till ekonomiskt bistånd har minskat med 1,9 mnkr på grund av förändringar i det stadsövergripande fördelningssystemet för ekonomiskt bistånd.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel måste tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera dessa verksamheter. I budget 2013 har 39,3 mnkr omfördelats från övriga verksamheter, vilket motsvarar 2,97 procent av den totala budgetramen. Fördelning till administration görs ej från verksamheterna stadsmiljö och ekonomiskt bistånd. Investeringsbudgeten för 2013 är 10,2 mnkr, varav 5,6 mnkr är till maskiner och inventarier och 4,6 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Budget 2013

Budget 2013, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos	Utfall
				2012 (T2)	2011
Nämnd- och förvaltningsadministration	39,3	0,0	39,3	38,3	26,6
Individ- och familjeomsorg	169,9	-23,3	146,6	147,5	134,4
<i>varav socialpsykiatri</i>	48,9	-5,5	43,4	40,8	39,6
Flyktningmottagande	0,0	0,0	0,0	0,1	1,1
Stadsmiljöverksamhet	14,8	0,0	14,8	13,2	12,4
<i>varav avskrivningar och internränta</i>	2,1	0,0	2,1	2,6	2,2
Förskoleverksamhet	282,5	-17,4	265,1	253,5	247,3
Äldreomsorg	604,9	-80,1	524,8	523,2	525,9
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	212,5	-28,0	184,5	185,0	172,8
Kultur- och föreningsverksamhet	26,3	-1,2	25,1	25,6	24,5
Arbetsmarknadsåtgärder	13,9	-6,8	7,1	7,1	6,2
Ekonomiskt bistånd	106,5	-3,1	103,4	104,7	103,7
<i>varav handläggare</i>	23,0	0,0	23,0	20,2	22,2
Övrig verksamhet	11,5	0,0	11,5	0,0	0,0
Total drift	1 482,1	-159,9	1 322,2	1 298,2	1 254,9
<i>varav omslutningsförändring</i>	125,4	-125,4	0,0		
<i>varav budgetjustering</i>	0,0	0,0	0,0		
Investeringar	10,2	0,0	10,2	9,8	14,2
<i>varav stadsmiljöverksamhet</i>	4,6	0,0	4,6	4,2	
<i>varav inventarier och maskiner</i>	5,6	0,0	5,6	5,6	

Tabellen ovan visar bokslut 2011, prognos utfall 2012 (T2) och budget 2013 netto per verksamhetsområde. KF budget för 2013 uppgår till netto 1 322,2 mnkr.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Nämnd och administration	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	0,0	-3,8	0,0	0,0	0,0
Kostnader	38,3	30,4	38,3	39,3	1,0
Netto:	38,3	26,6	38,3	39,3	1,0

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration har ökat med 0,6 mnkr i förhållande till budget 2012. Kostnaderna för IT-system kommer att bli lägre 2013 jämfört med 2012 på grund av lägre pris i den stadscentrala IT-prislistan. Även andra priser för tjänster utförda av Serviceförvaltningen, främst lönehantering och ekonomiadministration, förändras marginellt under 2013.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorg	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-16,7	-32,1	-28,5	-23,3	-6,6
Kostnader	146,4	166,5	176,0	169,9	23,5
Netto:	129,7	134,4	147,5	146,6	16,9

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser uppgår till 74,1 mnkr. Det planerade antalet externa placeringar under 2013 är totalt cirka 33 att jämföra med de 40 placeringar som är aktuella i november.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser uppgår till netto 29,1 mnkr. I anslaget ingår kostnader för dödsboudredningar och öppenvård. Budgeten skall finansiera kostnader för såväl institutionsplaceringar, kontaktpersoner, särskilda boende och förvaltningens öppenvårdsinsatser.

Inom förvaltningen drivs flera verksamheter för hemlösa och vuxna missbrukare. Dessa verksamheter har tidigare delfinansierats av centrala medel från staden, men kommer i år att fullt ut belasta nämndens budget vilket innebär att resurser har tillförts verksamhetsområdet.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till netto 43,4 mnkr. Anslaget ska finansiera individuella insatser inom området som bostad med särskild service, stödåtgärder, familjehem och HVB samt rehabilitering, sysselsättning och arbetsträning.

Inom budgeten finansieras också förvaltningens egen öppna verksamhet, EMMA träfflokal med 1,8 mnkr.

Flyktingmottagande

Nämnden har inte längre något ansvar för flyktingmottagning och därmed ingen budget för detta.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsmiljö	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	0,0	-0,8	0,0	0,0	0,0
Kostnader	13,2	13,2	13,2	14,8	1,6
Netto:	13,2	12,4	13,2	14,8	1,6

Budgeten för stadsmiljöverksamhet uppgår till 14,8 mnkr. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat. Förvaltningen har nyligen tecknat ett nytt avtal avseende utförandet av stadsmiljöverksamheten och räknar med förbättrad kvalitet under året.

Förskoleverksamhet

Förskola	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-18,0	-31,9	-29,3	-17,4	0,6
Kostnader	252,6	279,2	282,8	282,5	29,9
Netto:	234,6	247,3	253,5	265,1	30,5

Budgeten för förskoleverksamheten uppgår till 265,1 mnkr och är baserad på antalet inskrivna barn avläsningen som gjordes i mars 2012. Då fanns 833 barn i åldern 1-3 år och 1 288 barn i åldern 4-5 år inskrivna i kommunala förskolor i Farsta.

Förskoleschablonen har höjts med 3,0 procent jämfört med 2012. Pengen till förskoleenheterna motsvarar 79 procent av schablonen, se tabell, vilket är en höjning med en procent jämfört med 2012.

(kr)	Förskole- schablon 2013	Förskole- peng 2013	Förskole- schablon 2012	Förskole- peng 2012
Förskola, små barn 1-3 år	137 074	108 288	133 082	103 804
Förskola, stora barn 4-5 år	115 070	90 905	111 718	87 140

Förskolepengen skall täcka alla kostnader förutom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration. Därutöver fördelas medel för barn i behov av särskilt stöd och språkstöd av stödenheten efter ett ansökningsförfarande. Förskoleverksamheten utökas med en 0,5 IT-samordnartjänst.

Äldreomsorg

Äldreomsorg	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-82,5	-94,7	-86,4	-80,1	2,4
Kostnader	603,7	620,6	609,6	604,9	1,2
Netto:	521,2	525,9	523,2	524,8	3,6

Nämndens budgettilldelning för äldreomsorgsverksamhet har ökat med 3,6 mnkr jämfört med ursprungsbudget 2012. Nämndens andel av stadens totala budget för äldreomsorg ökar från 8,09 procent till 8,19 procent. Ersättningen till utförare inom hemtjänsten höjs med 6,0 procent och den indexbaserade höjningen av ersättningsnivåerna till vård- och omsorgsboenden är 2,04 procent. 2013 års budget för vård- och omsorgsboenden är baserad på 527 månadsplaceringar och antalet placeringar i oktober 2012 uppgick till 533. Budgeten för antalet utförda hemtjänsttimmar per månad är baserad på 34 500 timmar per månad och i oktober 2012 uppgick utförda timmar till 36 347. Antalet hemtjänsttimmar utförda på servicehusboenden beräknas vara oförändrad jämfört med oktober 2012 då antalet timmar uppgick till 6 542.

Ålder	2012	2013	2014	2015	2016	2017
65-79	5 542	5 645	5 773	5 883	5 989	6 169
80-	3 361	3 283	3 204	3 139	3 091	3 022
Summa	8 903	8 928	8 977	9 022	9 080	9 191
65-79	62,2%	63,2%	64,3%	65,2%	66,0%	67,1%
80-	37,8%	36,8%	35,7%	34,8%	34,0%	32,9%

Under perioden 2012-2017 beräknas befolkningen över 65 år öka med 288 personer. Befolkningsökningen kommer att återfinnas bland de yngre pensionärerna samtidigt som befolkningen över 80 år beräknas minska år för år under perioden. Utifrån denna prognos är förvaltningens bedömning att det totala behovet av äldreomsorg kommer att minska de närmaste åren.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-22,0	-28,5	-22,0	-28,0	-6,0
Kostnader	193,0	201,3	207,0	212,5	19,5
Netto:	171,0	172,8	185,0	184,5	13,5

Budgeten för verksamheten har ökat med 13,5 mnkr jämfört med 2012. Budgeten är preliminär och bygger på bedömningskansliets höstmätning 2012. Justering kommer att göras efter de nya mätningar som sker under våren och hösten och med anledning av beslut om särredovisningar. Slutlig budget fastställas i samband med tertialrapport 2, 2013.

Nämnden tilldelas medel dels i form av schablonersättning för sina nivåbedömda LSS-beslut i form av daglig verksamhet, boende med särskild service, gruppboende, korttidsvistelse etc. Vidare får nämnden ett anslag som ska täcka förvaltningens kostnader för personlig assistans enligt LASS och ett fast anslag för övriga insatser enligt SoL.

Ökningen av budgeten mellan VP 2012 och 2013 beror i huvudsak på högre nivåer och fler nivåbedömda LSS- insatser. KF har fastställt att schablonersättningarna till nämnderna liksom LSS-ersättningarna (peng) till utförare ska höjas differentierat i jämförelse med 2012. Detta innebär att uppräknningen inte är gjord utifrån en fast procentsats utan skiljer sig mellan insatser och nivåer.

Kultur- och fritidsverksamhet

Kultur och fritid	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	0,0
Kostnader	26,5	25,7	26,8	26,3	-0,2
Netto:	25,3	24,5	25,6	25,1	-0,2

Verksamhetens budget har minskat med 0,2 mnkr i förhållande till 2012. I budgeten för verksamhetsområdet ingår 1,6 mnkr avseende öppen förskola samt 1,5 mnkr avseende kolloverksamhet. Verksamhetens prognos för 2012 innehåller en outnyttjad central reserv.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	Budget 2012	Bokslut 2011	Prognos 2012	Budget 2013	Jmf budget 2012-2013
Intäkter	-7,4	-9,3	-7,4	-9,9	-2,5
Kostnader	118,8	119,2	119,2	120,4	1,6
Netto:	111,4	109,9	111,8	110,5	-0,9

Budgeten för ekonomiskt bistånd har totalt minskat med 0,6 mnkr jämfört med budget 2012. Nämndens anslag bygger på Swecos bedömning av stadsdelens behov nästa år. Fördelningsnycklarna för ekonomiskt bistånd har ändrats i VP 2013 och en konsekvens av detta är ett minskat budgetanslag till Farsta stadsdelsnämnd.

I nämndens senaste prognos för 2012 beräknas genomsnittskostnaden netto för ekonomiska bistånd bli 6,6 mnkr per månad. Budgetramen 2013 medger en genomsnittlig nettokostnad om 6,8 mnkr per månad. Nämnden har en mer anpassad budget 2013 och bedömningen är att kostnaden för ekonomiskt bistånd fortsatt kommer att ligga på en stabil nivå inom budgetramen.

Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder har minskat med 0,4 mnkr och uppgår 2013 till 7,1 mnkr. Minskningen beror på av Kommunfullmäktige beslutade generella effektiviseringar.

Övrig verksamhet

I budget för 2013 har 11,5 mnkr avsatts för oförutsedda kostnader. Dessa medel har fördelats från verksamheterna enligt följande: förskoleverksamhet 4,0 mnkr, äldreomsorg 4,0 mnkr och ekonomiskt bistånd 3,5 mnkr. Budgeten för övrig verksamhet är tänkt att användas för oförutsedda utgifter under året och fördelas i annat fall tillbaka till respektive verksamhet.

Investeringar

Under 2013 fortsätter arbetet med upprustningen av parkleken Farstången och nämnden har fattat beslut om att genomföra förbättringar på plaskdammen. Ett inriktningsbeslut om upprustning av resten av parken fattades vid samma tillfälle. Upprustningsarbetet kommer att pågå till och med 2014.

För de investeringsmedel som fördelas enligt fördelningsnyckeln upprustas lekplatsen vid Rådagatans vändplan och utbytet av gamla gungställningar på lekplatser fortsätter.

Nämndens investeringsram för maskiner och inventarier 2013 är 5,6 mnkr.
Nämndens investeringar redovisas i detalj i Bilaga 02, Blanketter SLK VP 2013.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Ej aktuellt.

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen skall nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Resultatenheter 2013 (mnkr)	Budget 2013	Resultat från 2011	Prognos 2012 (T2)	Resultatöverföring till 2013
<i>Förskoleverksamhet</i>				
Farsta Strands förskolor	24,1	2,2	0,0	2,2
Förskolor centrala Farsta/Fagersjö	51,6	3,4	-0,1	3,3
Gubbängens förskolor	39,4	0,3	-0,6	-0,3
Hökarängens förskolor	41,0	1,4	-0,8	0,6
Sköndals förskolor	34,5	0,4	-2,1	-1,7
Tallkrogens förskolor	29,7	1,0	-0,5	0,5
<i>Funktionsnedsättning</i>				
Farsta gruppbovärdar	22,1	0,1	0,3	0,4
<i>Äldreomsorg</i>				
Edö servicehus	41,8	1,0	0,5	1,5
Totalt	284,2	9,6	-3,3	6,3

Inför verksamhetsåret 2013 definierar Farsta stadsdelsnämnd sex resultatenheter inom förskoleverksamhet, en resultatenhet inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och en resultatenhet inom verksamhetsområdet äldreomsorg. I samband med årsbokslut 2012 avvecklades de fyra resultatenheterna inom hemtjänsten på grund av att verksamheten omorganiserades till en enhet. Denna nya hemtjänstenhet definieras inte som resultatenhet under 2013.

Betydande projekt som inte är investeringar

Ej aktuellt.

Omslutningsförändringar

Nämndens budgetomslutning förändras genom försäljning av verksamhet till staten, andra stadsdelsnämnder och kommuner samt genom tilldelning av externa projektmedel. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgettram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nämndens kostnader/intäkter beräknas öka med 125,4 mnkr enligt tabell nedan.

Omslutningsförändringar		
ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Barn och Ungdom	18,5	-18,5
Öppenvård, vuxna	2,0	-2,0
Socialpsykiatri	5,5	-5,5
Förskola	0,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	28,0	-28,0
Äldreomsorg	65,0	-65,0
Fritid och Kultur	1,2	-1,2
Arbetsmarknadsåtgärder	4,3	-4,3
Ekonomiskt bistånd	0,9	-0,9
Summa	125,4	-125,4

Medel för lokaländamål

Ej aktuellt.

Övrigt

Ej aktuellt.

Särskilda redovisningar

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar är effektiva

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetssätt som leder till att mål och förväntade resultat uppnås. För att bättre formulera mål, åtagande och förväntat resultat som stödjer en utveckling av arbetet används tankegångarna i resultatbaserad styrning och Lean. De resurser som tilldelas ska användas effektivt och smart. För att verksamheten ska vara framgångsrik behöver medarbetarna vara delaktiga och ha inflytande över det dagliga utvecklingsarbetet. I arbetssättet Verksamhet och hälsa bryter medarbetarna ned åtagande till konkreta medarbetaråtagande som regelbundet följs upp i dialog med närmaste chef. Tanken är att alla arbetsplatser på sikt ska arbeta enligt arbetssättet. Under året kommer minst nio nya enheter, hela eller delar av starta upp arbetet.

I syfte att få ett mer samlat synsätt på individ- och familjeomsorgen har dessa verksamheter samlats under avdelningen socialtjänst i samband med tertialrapport 2, 2012. Ett syfte med detta är att effektivisera arbetet med och uppföljningen av de åtgärdsplaner som är nödvändiga för verksamheten att nå en budget i balans under 2013.

En viktig del i att använda stadens samlade resurser effektivt är att samverka i olika frågor med andra förvaltningar. Detta görs exempelvis i form av nätverksträffar för specifika yrkesgrupper och genom deltagande i stadsövergripande projektgrupper med mer definierade uppdrag.

Under 2013 är målsättningen att förvaltningen deltar med två tävlingsbidrag i kvalitetsutmärkelsen. Ett flertal medarbetare är också examinatore i kvalitetsutmärkelsen vilket bidrar till att sprida goda exempel från stadens samtliga verksamheter och nämnder i syfte att öka effektiviteten i Farstas verksamheter.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	2,97 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	2 st	tas fram av nämnden	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31
Finna ytterligare samarbeten mellan nämnder för effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:
Verksamheten bedrivs effektivt.

Förväntat resultat

Nöjda kunder och budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Frukostseminarier och utbildningar genomförs i strategiska och administrativa frågor.	2013-01-01	2013-12-31
Samutnyttjande av lokaler.	2013-01-01	2013-12-31
Uppföljningsverktygen utvecklas och anpassas efter enheternas behov.	2013-01-01	2013-12-31

NÄMNDMÅL:
Förvaltningens kommunikation är tydlig och tillgänglig

Förvaltningens kommunikation ska vara aktiv, trovärdig och tillgänglig. Ett gemensamt förhållningssätt i kommunikationen bidrar till att stärka stadens varumärke.

Det ska vara lätt att kommunicera med förvaltningen. Kommunikationen ska anpassas efter målgruppen vilket innebär att den sker utifrån mottagarens behov och förutsättningar. Stadens webbplats är navet i den externa kommunikationen och intranätet i den interna. En ny organisation för ett effektivare redaktionellt arbete startar under året. För att nå nya målgrupper och möta olika behov kommunicerar förvaltningen också genom sociala medier.

I stadens kommunikationsprogram 2012-2015 uppdras varje nämnd och bolag i staden att använda och utveckla kommunikationen på ett strategiskt sätt för att styra och nå verksamheternas mål. Kommunikationsmålen anger vad som ska uppnås med kommunikationen och strategin pekar ut vägen dit. Förvaltningens strategiska plan för kommunikation förankras hos förvaltningens chefer och ledare under året. Planen syftar till att stödja ett strategiskt arbetssätt och visa inom vilka ramar kommunikationen sker. Genom planen kan kommunikationen göras mer effektiv och möjligheten till målinriktad kommunikation ökar.

Förväntat resultat

Chefer och ledare kommunicerar så att medarbetarna förstår hur deras arbete bidrar till att nå mål och resultat.

Kunskapen om var information om stadens verksamheter och service finns har ökat bland invånare i stadsdelsområdet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Den strategiska planen för förvaltningens kommunikation förankras hos chefer och ledare.	2013-01-01	2013-12-31
Utveckla förvaltningens redaktionella organisation	2013-01-01	2013-09-30

Övriga frågor

Ej aktuellt.

Bilagor

- Bilaga 01, Agressorrapport VP 2013
- Bilaga 02, Blanketter SLK VP 2013
- Bilaga 03, Priser VP 2013
- Bilaga 04, Internkontrollplan VP 2013
- Bilaga 05, Risk och väsentlighet Indikatorer VP 2013
- Bilaga 06, Risk och väsentlighet Väsentliga processer VP 2013
- Bilaga 07, Ansökan ytterstadsmedel Söderortsvisionen, VP 2013
- Bilaga 08, Lokala utvecklingsprojekt i Farsta 2013
- Bilaga 09, Ansökan ytterstadsmedel feriearbeten VP 2013
- Bilaga 10, Jämställdhets- och mångfaldsplan Farsta VP 2013
- Bilaga 11, Aktivitetsplan VP 2013
- Bilaga 12, Delaktighet för personer med funktionsnedsättning VP 2013
- Bilaga 13, Miljöhandlingsplan VP 2013